

Rokopisi se ne vračajo

Rim, 18. febr. o Zumanji minister Ciano je sprejel snodi bivšega ruskega odpravnik a poslov v Bukarešti. Butenka, ki je prišel za osebno zaščito. Butenko je tej priliki Cianu podrobno opisal, kako je pobegnil iz Bukarešte, kje se je skrivati in s kakšnim potnim listom je prišel v Italijo. Opisal mu je tudi razmere v Sovjetski uniji in pokazal dokumente o načrtih ruskega komisariata za zunanje zadeve in kominterne, zaradi česar se pričakuje senzacionalna odkritja, ki jih bo skušala Italija izkoristiti v čim večji meri. Trdijo, da je Butenko snodi poobisku pri Cianu odgovoril iz Rima v neznan smer, morda v Švicco, Be'rijo ali Nizozemsko, da bi se tamkaj definitivno ugotovila njeroa identiteta in tako od vzelo orožje sovjetski vladi, ki se večinoma trdi, da je bil Butenko v Rumuniji umorjen.

Seja narodne skupščine

Načelna razprava bo končana v torek

Beograd, 18. febr. p. Načelna proračunska razprava v narodni skupščini se je tudi danes v nedeljo nadaljevala. Po kratki razpravi o zapisniku, je predsednik najprej sporočil, da je finančni minister predložil nekatere spremembe proračunskega dela proračuna v smislu predlogov, ki so bili stavljeni v finančnem odboru. O teh spremembah bo razpravljala finančna komisija. Zaradi osebnega pojava je govoril nato posl. Milan Badžak, ki je zavrnil nekatere včerajšnje trditve poslanca dr. Zdravkovića.

V nadaljevanju načelne proračunske debate je prvi govoril nar. posl. Miloš Rašević, (Barčevičev klub). V temperamentnem govoru je razčlenil politiko vlade. Med njegovim govorom je prišlo do hudega prepiranja med člani opozicije in vlade. Predsednik skupščine je govoril ponovno opominjal, češ da iz naša stvar, ki bi morala ostati tajna.

Zaradi osebnega pojava se je oglašil minister za socialno politiko Dragiša Cvetković, ki ga je bil poslanec Rašević v svojem govoru posebej napadel. Minister ga je pozval, naj vložil o tej zadevi interpelacijo, kar mu bo obširneje odgovoril.

Poslanec Rašević je nato zopet obširno govoril o stvari in zahteval, naj se odredi parlamentarna anketa. Minister Cvetković je zahteval odklonil, kar je dalo povod za burne proteste opozicije.

Posl. Sekula Zečević (JNS) je najprej razpravljala o notranjih političnih prilikah, potem pa o samem proračunu, glede katerega je izrazil mnenje, da po svoji strani ni dovolj presegla gospodarsko moč države. Gospodarska prosperiteta, ki se je začela leta 1935, je le prehodna značilnost kot posledica svetovnega gospodarskega stanja. Doba liberalnega gospodarstva je minila in danes je potrebno načrtno gospodarstvo. V primeru s proračunom predvorne Srbije je sedanjí proračun relativno dvakrat večji, dočim so se gospodarske prilike celo poslabšale. Govornik se je dalje izrekel za obvezno delovno službo, češ da bo le na ta način mogoče na eni strani zavezati naraščajočo brezposelnost, na drugi strani pa z razpoložljivimi sredstvi ustvariti trajna javna dela.

Posl. Josip Cvetić (JNS) je obžaloval, da v finančnem odboru ni bilo niti prave razprave, niti resnega dela, da bi se proučila tako važna stvar, kakor sta državni proračun in finančni zakon. Zato mora opozicija prepustiti vso odgovornost vladni večini. V nadaljnjih izjavah je razpravljala posl. Cvetić o gospodarski in finančni

politiki vlade ter o zunanjih in notranjih politiki. Kritiziral je optimizem finančnega ministra, ki sloni na lanskoletni proračunski situaciji, to je v dobi, ko je bila pri nas dobra žetev in so bile cene na svetovnem trgu povoljne. Toda z Bogom ni mogoče sklepati pogodb o tem, kakšna naj bo letošnja žetev in kakšne bodo cene na svetovnem trgu. Povišanje carin pomeni povišanje davkov, ravno tako tudi povišanje železniških tarif. Treba je več jasnosti v gospodarski politiki. Govorec o zunanji politiki je poudarjal dosedanje tradicionalno zunanjo politiko Jugoslavije, ki ji je postavil temelje blagopokojni kralj Zdravko. Končno je podrobno obravnaval razmere v dravski in savski banovini ter sporazum združene opozicije.

Poročevalec vladne večine Časlav Nikitović (JRZ) je zagovarjal postopanje finančnega odbora in zavrnil očitke predgovornika. Govoril je nato še poslanec Milovan Grba (JRZ), ki je zagovarjal politiko vlade, razpravljala o moralni vzgoji naroda ter govoril o prilikah v savski banovini in o sporazumu združene opozicije. Z njegovim govorom je bila dopoldanska seja ob 14. zaključena ter se je razprava nadaljevala popoldne ob 16.30.

Na popoldanski seji je govoril najprej posl. Rudolf Plesković (JNS), ki je zlasti orisal politiko slovenskega dela JRZ v Beogradu in v Sloveniji. Govoril je dalje o položaju državnih uradnikov, zlasti učiteljev ter navedel nešteto primerov; toplo se je zavzel za Sokola in druge nacionalne organizacije ter pri tem omenil razpust »Jadrana«, najstarejšega jugoslovenskega akademskega društva. Kritično je potem razpravljala o komasaciji občin v Sloveniji in o njihovem ozadju. Naslikal je žalostni položaj staroupekojencev ter apeliral na finančnega ministra, naj že končno reši to bolno vprašanje. Orisal je tudi bodo rudarskih upokoencev in obširno govoril o sanaciji Bratovskih skladov.

Posl. Zarko Tomašević (JRZ) je branil vlado in njeno politiko, ravno tako naslednji govornik Todor Živković (JRZ). V ostalem je ta govoril predvsem o potrebah svojega sreza.

V nadaljevanju se je govorili še nar. posl. Mihajlo Bošković in Milenko Glišić, zadnji pa pravoslavni duhovnik Marko Ružić (vsi JRZ). Seja je bila nato zaključena in se bo nadaljevala jutri.

Načelna proračunska razprava bo po številu prijavljenih sedeč, končana v torek popoldne, tako da bo v torek zvečer verjetno že načelno glasovanje o proračunu.

Beleške

„Prosilec mora biti iskren pristaša JRZ“

V »Službenem listu banske uprave« čitamo v 14. številki z dne 16. t. m. naslednji razpis:

»Občina Dobova, okraj brežiški, razpisuje pogodbeno mesto občinskega tajnika. Solska izobrazba: najmanj 4 razredi srednje ali nje enake strokovne šole. Plača po dogovoru. Varščina 5000 din.

Reflektant mora biti iskren pristaša JRZ. Pravilno kolkovane prošnje... je vložiti v roku 30 dni pri podpisani občini. — Uprava občine Dobova.

Zanimivi sokolski razpisi

Ljubljanski sokolski tednik »Sokolska volja« objavlja v svoji zadnji številki »za potrebo sokolskih edinic« besedilo nekaterih razpisov ministrstva prosvete in kr. banske uprave, ki se tičejo sokolskega delovanja zlasti med šolsko mladino.

V posebnem razpisu je ministrstvo prosvete odredilo, da se telovadnice na osnovnih, mešanskih in srednjih šolah ter učiteljskih stavišajo na razpolago prvenstveno Sokolu, sveda izključno v sokolske svrhe in v okviru šolskih predpisov.

Na vseh srednjih šolah in učiteljskih smejo predstavniki Sokola prirediti za dijakke brezplačna predavanja o Sokolstvu in sokolskemu delu v času, ko ni pouka.

Ministrstvo prosvete priporoča upravam osnovnih, srednjih in strokovnih šol, naj deco navajajo k vstopanju v sokolske organizacije in sicer učence in učenke od 6. do 14. leta med sokolsko deco, od 14. do 18. leta pa v sokolski naraščaj. Dijaki srednjih in strokovnih šol, ki so prekorajili 18. leto, naj vstopajo v članstvo Sokola.

Kar se tiče sokolskega tiska, je ministrstvo prosvete priporočilo vsem šolam, da naročajo »Sokolski glasnik«, tehnično-strokovni mesečnik »Soko« in mesečnik za sokolski naraščaj »Sokolica«, osnovne šole pa še posebej mesečnik za sokolsko deco »Naša radost«.

Kr. banska uprava je s posebnim razpisom na ravnanje srednjih in učiteljskih šol opozorila, naj se učenci sportno udeležujejo pri Sokolu. Opozorila je, da je po zakonu vsako delo učencev pri društvenih na plemenski, ali verski osnovi (izvzemši strogi cerkveni organizaciji) izključeno.

Vsi ti razpisi ministrstva prosvete, odnosno kr. banske uprave so iz let 1930 in 1931. »Sokolska volja« pristavlja, da do danjšnjega dne niso bili preklani in so torej ostali v polni veljavi.

JNS v Hercegovini

V Trebinju je bila v torek sreska skupščina JNS. Udeležilo se jo je nad 300 delegatov občinskih organizacij iz trebinjskega sreza. Glavni govornik je bil senator dr. Sava Ljubibratić, ki je s ponosom ugovoril, da ima JNS v trebinjskem srezu v primeru z drugimi strankami največ organiziranih pristajev, potem pa poročal o političnem položaju. Njegov govor so zborovali često prekinjali z burnim odobravanjem. Za predsednika sreskega odbora JNS je bil izvoljen veletrgovec Vaso Babić iz Trebinja. V odboru so zastopniki občinskih organizacij iz vseh občin trebinjskega sreza.

Poslanci iz Južne Srbije

Beograjsko »Vreme« poroča med drugim o govoru nar. posl. Jordana Ačimovića, člana Neodvisnega kluba. Obširno je razpravljala o razmerah v Južni Srbiji in dejal, da bi mogel biti tam izvoljen tudi oasel za narodnega poslanca. Njegova nesreča je samo ta, da ne more postati 30 let star. Od narodnih poslancev, ki zastopajo sreze v Južni Srbiji, jih je 19 iz predkumanovske Srbije, 18 pa iz Južne Srbije. Med njimi pa jih je 7, ki sploh ne žive na teritoriju Južne Srbije in ki jo le vsake kvatre enkrat obiščejo. Makedonci so sicer pripravljeni voliti za svoje poslance Srbije, iz predkumanovske Srbije, vendar pa pričakujejo potem od njih, da bodo vsaj prebivali med njimi.

Iz govora posl. dr. Koste Popovića

»Hrvatski dnevnik« objavlja izveček iz govora nar. posl. dr. Koste Popovića, člana JNS, ki je najprej govoril, da ni nikjer občutiti vpliva politike jugoslovenskega unitarizma. Nato je prešel na vprašanje zagrebskega sporazuma med dr. Mačkom in beograjsko združeno opozicijo s katerim se načelno sicer ne strinja. Dejtal je, da se zelo neokusno, da se na račun podpisnikov sporazuma vate tako težke in hude obtožbe v javnosti z govori in dnevnim tiskom. Proglajajo jih celo za državne sovražnike. Prav nič ni kavalrsko kritizirati brezpogojno zasluženih javnih delavcev, ki so zavzemali še najvišje položaje v državni upravi, pri tem pa jim s pomočjo cenzure onemogočali, da bi se branili pred obtožbami in utemeljili svoje politične stališče. S takim postopanjem se bo doseglo ravno nasprotno, kakor se želi. Čas bi že bil, da izgine iz naše sredine ta način vođenja dnevnih politik in da se že vendar enkrat uvrstimo v vrsto kulturnih narodov.

Isti poslanec je tudi obširno govoril o gospodarskih prilikah in dejal med drugim, da je zadnje dve leti nastopilo izboljšanje materialnega položaja tudi pri nas kakor v celem svetu. Treba pa je računati z gotovimi dejstvi: »Tuji kapital izkorišča priradno bogastvo naše zemlje z eksploatacijo najbolj dragocennih rud, z brezobzirnim sekanjem naših šum. V rokah tujega kapitala je vsa naša težka industrija, dalje ima prevladujoči vpliv v elektrifikaciji naše države, 90% produkcije sladkorja je produkt tovarov s tujim kapitalom. Ves tuji kapital ne plača v naši državi niti dve sto milijonov davka. Tuji so spremljeni ponekod imena, da bi ustvarili videz, kako so prešla njihova podjetja v domače roke.«

Ljotić ne bo več smel imeti shodov

Za nedeljo, 20. t. m., so sklicali prijatelji Dimitrija Ljotića, voditelja »Zbora« sestanek v Sarajevu. Da bi jim predaval o ciljih svojega pokreta. Pri tem predavanju bi imel Ljotić oditi v Dubrovnik, kjer bi imel slično predavanje. Sedaj pa poročajo beograjski listi, da je Ljotić odpovedal za nedoločen čas vse javne nastope.

V zvezi s tem piše »Samouprava«, glavni organ JRZ, da je bil glavni krivec tragičnih dogodkov v Šibeniku sam Dimitrije Ljotić. Nato nadaljuje:

»Vlada sicer liberalno izvaja zakone na pram g Ljotiću, vendar pa bo morala v bodoče računati s tem, da vzbuja sleherni njegov nastop razburjenje med ljudstvom in neljubne incidente. Oblasti bodo prisile ne prepovedati Ljotiću vse sestanke, ker ne more dati nobenega jamstva, da ne bo kaljen red in mir, kjer nastopi s svojimi predavanji. Volja naroda in njegovo razpoloženje so za nas svetinje in zato ne moremo več dovoliti Ljotiću, da se zavoljo njega preliva kri.«

Banski svet

Zasedanje bo najbrž danes končano — Dolgovi banovine Gospodarski položaj — Tujski promet

Ljubljana, 18. februarja

Banski svet je danes dopoldne nadaljeval in končal razpravo o zadevah oddelka za socialno politiko in narodno zdravje. Kakor v vseh dosedanjih razpravah o posameznih oddelkih, se je tudi pri današnji večini govornikov omejila na risanje želj in potreb svojih srezov, po večini glede bolnišnice in zdravstva. Rajhenburški župnik Trautnik je med drugim trdil, da so katoliški duhovniki najslabše plačani v Jugoslaviji, ker odpade na duhovnika vsake druge verolazpovedi povprečno več državnih prispevkov kakor na katoliškega. Mnogi govorniki so opozarjali tudi na škodo, povzročeno po vremenskih katastrofah v preteklem letu.

Trije ali štiri govorniki so razpravljali o izseljeništem vprašanju, nekateri drugi o minimalnih mezdah. Kmečki predstavniki so opozarjali na siromaštvo po kmetih in pa na nadlego, ki jo povzroča delomirneži. Prof. Vesensjak je menil, da je danes skoro vsak, kdor je voljan delati, že dobi zaposlitev. Svetoval je, naj se ustanove delavske taborišča, ki bodo omogočila strogo evidenco o resnično nezaposlenem delavstvu. Nekateri govorniki so se toplo zavzemali, naj se uvede starostno zavarovanje tudi za kmečko prebivalstvo. Sistem preužitkarjev se kaže vedno bolj s svoje senčne strani, ker povzroča prepre in pravde, na tudi tepeže in uboje. Mnogi ostareli in oslabele kmečki ljudje pa niti preužitka nimajo in so popolnoma prepriščeni bedi in usmiljenim srcem. Neki govornik je obširno razpravljala o »beli kugi«, ki čedalje bolj leze tudi v našo banovino; zdravniki bi morali obvezno prijaviti vsake primer odprave plodu. Padle so tudi pikre besede na račun države zaradi zanemarjanja državne bolnice v Ljubljani.

Ob 13. je bila vrsta govorikov k oddelku za socialno politiko in narodno zdravje izčrpana in s tem dopoldanska seja končana. Popoldanska seja se je nadaljevala ob 16.30.

Na popoldanski seji sta bili najprej drugo za drugim podani poročila finančnega oddelka ter oddelka za trgovino, obrt in industrijo. Poročilo načelnika finančnega oddelka dr. Orla je bilo sprejeto brez debate. Na osnovi poročila načelnika trgovsko-obrtnega oddelka dr. Rataja pa se je razvila dolga debata, ki do večera še ni bila končana.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili. Večji izdatki za obrestno in amortizacijsko službo banovinskih dolgov se bodo na drugi strani kompenzirali.

Načelnik dr. Orel je kratko ugotovil, da je od celokupnega proračunskega zneska 19.6 milijona dinarjev polnih 17.8 milijona namenjenih amortizacijski in obrestni službi za banovinske dolge. Ob koncu l. 1936. so ti dolgovi znašali 74.7 lani so narasli za 21.3 (nakup Bleda, posvetva v Poljčah itd.), letos v januarju pa še za nadaljnjih 63 milijonov dinarjev za Zadržno zvezo, tako da so se dolgovi v dobrem letu podvojili

Naši kraji in ljudje

Sv. Trojica v Slovenskih goricah postavlja spomenik kralju Zedinitelju

Sokolska četa pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah si je za Petrovo petletko nadelo postaviti spomenik kralju Aleksandru I. Priprave so v teku in bo odkritje spomenika nepreklicno 19. junija letos. Spomenik bo stal v centru trga na najlepšem prostoru. Tudi okolica to primerno preureja po načrtu arh. Jelenca in Slajmerja.

Četa se je obrnila do mnogih znancev in prijateljev, da bi podprli to akcijo. Mnogo se jih je odzvalo; mnogi so pa pozabili nanjo. Vendar ima četa upanje, da jo bodo tudi ti podprli vsaj z manjšim zneskom. Kmetje že dovajajo brezplačno gramoz in pesek, ki ga je dala brezplačno na razpolago banska uprava.

Spomenik velikemu pokojniku bo lepo izdelan, saj je vzel dolo v roke priznani naš kinar g. Ljotić Dolinar.

Izven domačega kraja so doslej prispevali: po 1000 Din: Glavna hranilnica pri Sv. Lenartu; po 200 Din: Kovačič Viktor, polkovnik v pokoju in Celju (ki je nabral pri znanih še 200 Din); Krajne Srečko iz Pse-nice, graščina Negova, Posojilnica v Mariboru; po 150 Din: narodni poslanec Gajšek;

po 100 Din: trgovec Breščič Anton iz Ptuja, učiteljica v pokoju Kovačičeva Henrijeta iz Maribora, trgovec Majar Franjo iz Maribora, inž. Prebešek Slavko iz Maribora, živinodržavnik Rihterč Peter iz Šmarja pri Jelšah, slatina Petanjci, trgovec Wexl Vilko iz Maribora, Učiteljsko društvo od Sv. Lenarta v Slov. goricah, rastavratel Povodnik Josip iz Maribora, občina Sv. Lenart v Slov. goricah; po 50 Din: trgovec Anderle Zdravko iz Maribora, Bat' iz Borova, šolski upravitelj Ferline Tone iz Lokavca, Fabjan Slavko iz Maribora, Podravka tiskarna iz Maribora, trgovec Senčar Mirko iz Ptuja; po 30 Din: banovinski zdravnik dr. Mrgele iz Ptuja in učiteljica Urbajsova Lojzka iz Dola pri Hraetniku v bližini okolici in doma se je nabralo: v trgu Sv. Lenartu 650, v trgu Sv. Trojici 8350, v Spodnjem Portiču 206, v Gočovi, Radehovi in Senarski 750 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! Četa vlnjudo prosi vse one, katerim je poslala prošnje, pa se še niso odzvali, da pošljejo v najkrajšem času primerne zneske, da bo mogla račune zaključiti.

Tovorni avto je razbil osebnega Ena oseba nevarno, ena laže poškodovana

Videm pri Krškem, 18. febr.

Pri Start vasi se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Z osebnim avtom srečnega cestnega odbora iz Brežic sta se pešjala na neko komisijo v Rajhenburg cestni nadzornik Vladimir Tominc, ki je tudi šofiral, in pa banovinski tehničar uradnik Lavoslav Levstik. Na ovinku pri vходу v Staro vas pa se mu je privozil nasproti velik tovorni avto podjetnika Josipa Rojca iz Slovenjgradca. Vozil ga je šofer Vinko Sedej, poleg njega pa je bil tudi lastnik sam.

Po čigavi krivdi se osebni in velik tovorni avto nista ognila drug drugemu, bodo ugotovila oblastva. Dejstvo je, da sta se zarila vozova drug v drugega. Lčni av-

to cestnega odbora je bil uničen, med tem ko goljatskemu tovornemu ni bilo take sile. Osebni avto se je poleg tega še vžgal in je bila velika nevarnost eksplozije. Najkritičnejši pa je bil položaj obeh uradnikov, zlasti Tomince, ki ga je volan močno pritisnil v prsni koš in ga še bližni prebivalci Starovasčani rešili iz smrtonosnega položaja. Na kraju samem je zdravnik dr. Bogataj nudil prvo pomoč obeh poškodovancema. Tomince je obvezal in takoj odpeljal v brežiško bolnišnico, med tem ko je Levstika, ki je imel le manjše poškodbe, napotil po mali operaciji v svoji ordinaciji v domačo oskrbo. Voznikoma tovornega avta se ni nič pripetilo. V teku dneva so zavlekli razbit osebni avto v Brežice.

Še ena pomožna blagajna pred sodiščem Kdo je pobasal tisočake na ime Marije Obersnelove?

Maribor, 18. februarja.

V razpravni dvorani 53 je bila danes dramatična razprava pred malim kazenskim senatom. Zagovarjati se je moral 49-letni Josip Rože s Pobrežja pri Mariboru. Iz obširne obtožnice posnemamo:

Registrirana pomožna blagajna »Naprednost« v Mariboru je, kakor znano, morala na odredbo kr. banske uprave v Ljubljani dne 31. januarja 1936 likvidirati. Do 23. septembra 1934 je bil Rože pri »Naprednosti« tehnični ravatelj, 26. avgusta 1936

pa ga je občni zbor izvolil za častnega podpredsednika. To funkcijo je opravljal do likvidacije in v tem delu je imel vsak čas pristop v družbene prostore ter vpogled v njeno poslovanje. Bil je tudi likvidator Splošnega podpornega in pogrebnega društva v Mariboru, katerega zavarovance je deloma prevzela »Naprednost«.

Ko pa je likvidator »Naprednost«, ki ga je postavila kr. banska uprava, pregledoval društveno poslovanje, je opazil razne nepravilnosti, ki so bile povod za likvi-

dacijo »Naprednost«. Pri pregledovanju knjigovodstvene tvarine je likvidator našel tudi dve zavarovalni polici na ime Marije Obersnelove, posestnice v Središču, vsako po 5.000 din. Našel pa je tudi potrdilo, po katerem je razvidno, da je bilo na ime omenjene Obersnelove 6. oktobra 1934 izplačanih za obe polici na račun pristojbin in dajatev 936 din. Priložena je bila prošnja Obersnelove, s katero zahteva, da se ji izplača posmrtnina za njeno zavarovanko Gero Mezmarčičovo, ki je umrla 9. oktobra. Prošnja je bila podpisana z imenom: Marija Obersnel. Priložen je bil mrtvaški list občinskega urada v Dram-ljah z dne 11. oktobra 1934, ki potrjuje smrt Gero Mezmarčičeve. Razen tega so našli pobotnico Marije Obersnelove za znesek 9255 din kot posmrtnino po Gero Mezmarčičevi.

Pobotnica je bila podpisana z imenom Marija Obersnel in datirana s 10. oktobrom 1934. Ker pa je bila prošnja za posmrtninsko podporo opremljena z datum 12. oktobra 1934, je bila torej pobotnica izdana, še preden je bila prošnja vložena. Vse te okoliščine so likvidatorju dale povod, da je te zavarovalne primere skušal pojasniti.

Ugotovili so, da mrtvaški list šupnega urada v Dramljah ni pristen. Tam ni župnika Barbuca, kaplana pa tudi še vedet let ni bila zasedena. Župnik v Dramljah Alojzij Pirce je sporočil, da v njegovih fari 9. oktobra 1934 ni umrla Gera Mezmarčičeva in da župni urad ni izdal mrtvaškega lista. Pri natančnem pregledu so ugotovili, da je tekst pisan z istim pisalnim strojem kakor prošnja Obersnelove za podporo, in sicer s strojem znamke AEG. Iskali so tudi Marijo Obersnelovo v Središču, toda je niso našli in nihče tudi ni vedel za dozvedno Gero Mezmarčičovo.

Grafološki izvedenec je ugotovil, da je podpis župnika Barbuca na mrtvaškem listu ponarejen in v primerjavi s pisavo Josipa Rožeta je potrdil, da utegne biti njegova. Po prečitavanju obtožnice je sledilo zaslišanje obtoženca, ki pa je odločno zanimal vsako krivdo. Prišlo je do razburljivih kontroverz med obtožencem in državnim tožilcem Severjem, tako da je moral predsednik senata dr. Tombak zagroziti z disciplinarno kaznijo. Rože je pobijal tudi trditve grafologa prof. Ravnika in predlagal, da se vsa zadeva odstopi odseku za grafologijo pri ministrstvu prosvete v Beogradu.

Senat, v katerem so bili sodniki okrognega sodišča dr. Tombak kot predsednik in dr. Travner ter dr. Čemer kot prisodnika, je ugodil temu predlogu in je bila razprava ob 13.30 preložena.

Ali naj pomagam otroku pri učenju? Nekaj potrebnih navodil vzgojiteljice materam

Ljubljana, 18. februarja

Snodji je v okviru Splošnega ženskega društva predavala profesorica Dora Vodnikova o snovi, kako naj starši pomagajo otrokom pri učenju.

Šola zelo malo oblikuje človeka in malo mu lahko da za življenje. V svojem delu in stremljenju mora biti poč čim bolj polprta od doma. Še le šola in dom skupaj lahko ustvarita iz otroka človeka, ki je sposoben za življenje.

Prvo vprašanje, ki si ga morajo postaviti starši, če hočejo vzgajati, je, ali svojega otroka sploh poznajo. Poznati morajo njegovo bistvenost, a baš v tem nas prepogosto ovira naša starost. Kako radi posten mo ne-potrpežljivi, če otrok ne dojeva tako hitro kakor mi. Očitamo mu, da je raztresen in nepazljiv, toda to ni res — otrokova pozornost je samo obrnjena nekam drugam. Če to vemo, bomo okoliščine naredili iz predmeta košček veselja in s tem obrnili otrokovo pozornost nanj. Pokazati mu moramo, da je prav za prav ta predmet, ki se mu ziji tako suhoparno, važen za življenje.

Zanimivo je vedeti, kdaj otrok rač dela. Predvsem takrat, če ga reč sama po sebi zanima. Pokazati mu moramo, da ni tako neumen, da si ne bi mogel tega ali onega zapomniti. Razdelimo mu snov v ločene »otstavke«, kar mu bo zelo pomagalo pri učenju. Napadeno je zahtevati od otroka, naj se uči cele lekcije od besede do besede. Ko smo snov razdelili, vzememo iz vsakega »otstavka« on, kar je v njej najvažnejšega. otrok naj si to zapíše na košček papirja, naj poišče med posrednimi »otstavki« zvezo, potem naj po svoje snov ponovi. Nazadnje ga pa še vprašamo, česa v posrednih »otstavkih« na noben način ne sme pozabiti.

Otroka zelo ovira pri učenju zavest, da je preobremenjen in da mu ne bo ostalo nič časa za njegovo osebno zadevo. Zato po-

gledajo starši na njegov urnik in mu ekonomsko razdelijo učenje. S tem mu pokažejo tehniko dela. Za spominsko osvajanje je najbolje, da danes enkrat ali dvakrat pesem ali lekcijo samo prebere, drugi dan spet nekajkrat prebere in tako se bo naučil izgraje tu in najlažje pesmi ali lekcije.

Dajmo otroku priložnost, da to, kar ve, lahko pokaže. Naj, recimo, zvečer deklarira pesem, ki se je je naučil. S tem zbudimo njegovo samozavest in veselje do dela.

Nagrada ustvarja otroku vedno veliko veselje, zato mu je treba dati ob vsaki priliki priznanje za njegov resnični trud. Pri tem seveda ne smemo pretiravati. Naloge naj rešuje otrok sam, ker se tako največ nauči.

Pri učenju tujih jezikov je otrokom zelo pomagano, če jih vsaj malo že vedo zdoma. Majhen otrok ei ob mnogo manjšem naporu osvoji jezik. Naj se ne uči samo lekcij, temveč predvsem praktično uporabljati naučene besede. Učenje besed, predlogov, deklamacij itd. je treba spojit vedno s konkretnimi predmeti ter jih zvezati z resničnim življenjem.

Dobijo se tudi dobre knjige, po katerih bo otrok rad sežal, saj so šolske knjige navadno vse presuhozorne.

Predvsem se pa naj starši vprašajo, ali je res potrebno, da otroku pri učenju pomagajo. Včasih zadostuje že, če mu samo pokažemo pravo pot v učenje in zbudimo v njem zanimanje do predmeta.

Ne skrbimo tudi preveč za reče, ker bo otrok začel špekulirati samo za reče, na stvarno osvajanje snovi pa ne bo polagal nobene važnosti. Naivnašne, kar bi si moral vsak oče in vsaka mati vtisniti globoko v srce, je pa, da naj se čim več pogovarja z otrokom o rečeh, ki jih je v šoli slišal. Nikdar ni dovolj zrelega pogovora med starši in otrokom!

Šolski upravitelj France Korbar †

Sv. Peter na Medvedjem selu 18. febr. Kakor kažejo vsa znamenja, je začela smrt zadnji čas kakor po načrtu posegati s svojo koso med stare učiteljske pionirje. Pri Sv. Petru na Medvedjem selu je danes iznenada preminil ljubljenski prebivalstva, upokojeni nadučitelj France Korbar, v visoki starosti 77 let. Že dvakrat ga je zadnji čas zadela možganska kap, a obakrat sta njegova zdrava, čvrsta narava in skrbna nega njegovih otrok zavrnili udarec. Danes pa ko je tretjič prišla smrt na obisk, je bila vsa skrbna pozornost zaman. V nedeljo ob 10.30 bomo France Korbarja zagrebili na domačem pokopališču.

Če se lahko reče o kom, da za življenje ni imel sovražnikov, velja prav gotovo o pokojniku ta beseda. Kot moža odločnega naprednega mišljenja, zmerom vnetega za kulturno povzgoj kraja, ki mu je posvetil vse svoje delavne dni, smo ga cenili in ljubili vsi brez ozira na svetovni nazor in pripadnost. Velik ugled je užival zlasti med učiteljstvom, ki mu je bil zmerom dober tovariš in vodja. Za svoje vzorno delo na prosvetnem polju je bil odklikovan z redom sv. Save. Ko je bil pred dobrim letom upokojen, se je odločil, da ostane pri Sv. Petru, med ljudmi, ki jih je rad imel, kakor smo mi vzljubili njega. A zadnje dneve življenja mu je kakor našaš grenila neprijetna usoda. Malo pred

upokojitvijo mu je umrla žena v najlepših letih. Prav tako mu je umrl sin, šolski upravitelj, ko si je komaj ustvaril družinsko ognjišče. Najmlajša hči ki je tudi učiteljica, je po odpustu iz banovinske službe nekaj let ostala brez mesta in šele letos je bila nagrajena z namestitvijo nekje daleč v Prekmurju.

Ugledni, hudo prizadeti družini naše iskreno sožalje!

Strašna smrt zaradi nepremišljenosti

Maribor, 18. februarja.

V Priradi pri Osuševcih se je pripetila večer težka nesreča, ki bi zahtevala skoro več človeških življenj in ki je zahtevala življenje 20-letnega Alojzija Vilčnika. Predvčeršnjem se je namreč Vilčnik peljal z vlakom domov. Izstopil je na postaji v Moškanjcih. S seboj je nosil signalno platno in razpočnik, ki ju je med vožnjo izmaknil sklepnemu sprevidniku, ne da bi vedel, če predstavljata navedena predmeta zanj kakšno vrednost in čemu ju bo lahko uporabljal. Večerja si je Vilčnik na svojem domu ogledoval razpočnik ter preizkušal mehanizem. Pri tem pa je nastala strahovita eksplozija. V hiši so radi silnetonacije popokale vse šipe, v sobi pa je obtežal ves v krvi in nezavestni mladi Vilčnik, dočim se ni njegovi materi in nečaku, ki sta bila ob istem času v sobi, nič pripetilo. Vilčnik je nekaj minut po eksploziji s prebitim spodnjim in zgornjim

Toliko dalj časa bo trpelo perilo

če v zameš vedno
SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO
...in za namakanje žensko hvalo

delom telesa ter v strašnih mukah izdihnil. Okolica sočustvuje z mlado žrtvijo ne-previdnosti.

Gozdar in družinski oče žrtev maščevanja

Maribor, 18. februarja.

V vitanjskem lovskem revirju grofa Thurna je opravljal že 11 let službo lovskega čuvaja 42-letni Franc Grabner, znan po vsem Pohorju. Davi so ga našli v gozdu Rakovcu z veliko rano v prsih. Ker je bil pokojnik v službi zelo vreden, je upravičena domneva, da so ga med obhodom po gozdu napadli divji lovc, ga pobili na tla in zaklali. Ko so ga domači našli, je bil že mrtev.

Vest o tragični smrti lovskega čuvaja, ki je postal žrtev umora, je po vsej okolici vzbudila splošno pomilovanje z bridko prizadeto rodino, ki je preko noči izgubila očeta. Pokojnik zapušta ženo in 6 nepreskrbljenih otrok, ki neotlažno objokujejo nasilno smrt dobrega človeka. Truplo so prepeljali v vitanjsko mrtvašnico. Oblasti se trudijo, da pojasnijo zagonetni umor in razkrinkajo zločinca.

Slovo direktorja dr. Faturja

Drevi se bodo ljubljanski železničarji, ki se jim bodo brez dvoma pridružili tudi mnogi stanovski tovariši iz ostale Slovenije, na prijateljskem večeru na Taboru poslovlili od svojega dosedanjega direktorja dr. Aleksandra Faturja.

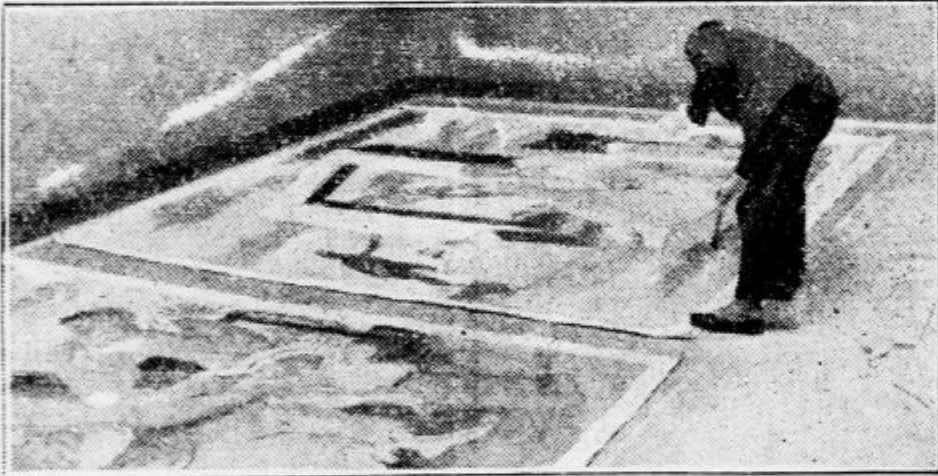
Pred štirinajstimi dnevi upokojeni direktor dr. Fatur je tesno povezan z razvojem železnice v naših krajih. Bil je eden

redkih Slovencev, ki je že pred vojno, v službi takratne Južne železnice, dosegel visok uradniški položaj. Takoj po zedinjenju je prišel z Dunaja v Ljubljano ter se z veliko vmeno in obsevnim strokovnim znanjem posvetil ureditvi takratnih razvinih razmer na naših železnicah. Imel je pri tem zelo srečno roko in dosegel je lepe uspehe. V železniško službo je bil vstopil dr. Fatur l. 1902., ko je bil imenovan za pripravnika na postaji v Zagorju. Služboval je torej polnih 36 let, prešel v tem času vse stroke odgovorne železničarskega poklica in je zato poznal ne le potrebe službe, temveč tudi tegobe železničarja. Vse to mu je posebno prav prišlo, ko je bil zadnji dve leti direktor in poprej 13 let načelnik obsega oddelka ljubljanske železniške direkcije.

V pokoj odhaja direktor dr. Fatur še v polni posesti svojih moči in sposobnosti, saj še 60 let ni star. Železničarji in vsi znanci mu iskreno žele, da bi ga užival še dolgo vrsto zadovoljnih let.

Priprave za ples naših umetnikov

Pogled v delavnico, kjer delajo velikanske dekoracije

Z veliko poštrevnostjo in širokotežnostjo so pripravili naši umetniki vse, kar je bilo mogoče, da dvignejo sijaj svojega drugega elitnega plesa, ki bo drevi v Kazini. Plašili se niso ne truda ne izdatkov, da pokažejo Ljubljani, kaj zmorejo. Ogromna okrasja v sliki in plastiki so bila že večeraj gotova in montirana v dvorani. Vsa dvorana je spreminjena v pravcato umetniško razstavo, kjer bo zadostno estetičnemu čutu vsakega gosta, pa naj je pristaš najekstremnejšega modernizma ali pa klasičnega. Ples bo spremljal priznani jazz Odeon pod vodstvom g. Švare, vodil pa ga bo v prijaznosti g. Jenko. Nekaj solosepov zapoje g. Aleksander Kolacik, ki ga bo spremljal g. dirigent Zebre. O polnoči bo v originalnem baru nastopil kot

konferansje g. Mirko Jelačin, ki se je do nedavnega mudil na študiju v tujini in je za ta večer, bolje za to noč posebno naštudiral nekaj točk. V bogato založenem bi-fanju bodo na razpolago najodličnejše francoske specialitete, da niti ne omenimo kvalitetnih vin in drugih dobrot.

Umetniki naprošajo občinstvo, naj jim ne zameri, ako so morda koča prezrli in mu vabilo ni bilo dostavljeno. Vse svoj čas so namreč uporabljali za čim mogočnejše okrasje. Prav tako opozarjajo, da predpisa »večerne obleke« ni treba vzeti v najstrožjem smislu in je seveda temna družabna obleka dovoljena. Ker je čisti dobriček plesa namenjen za študijske podpore mladim slovenskim talentom, so prireditelji prepričani, da kulturna Ljubljana ne bo prezrla njihovih žrtev in naporov ter se bo drevi polnoštevilo zbrala v Kazini.

Dvojna Župančičeva proslava v Beogradu

Beograd, 18. februarja.

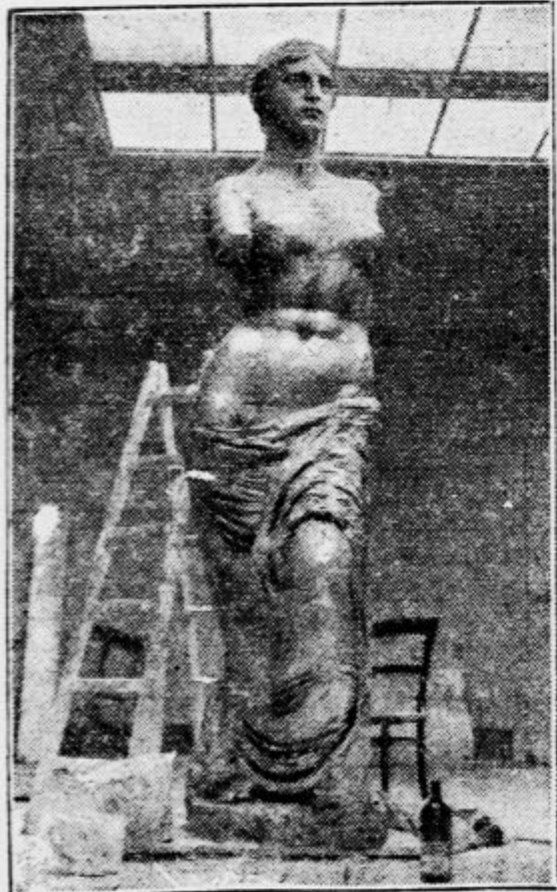
Tudi naša prestolnica se je v teh dnevih dodala oddolžila našemu velikemu pesniku Otonu Župančiču. Dnevno časopisje kakor tudi vse srbske revije so se spominile našega velikana z daljšimi članki, v katerih so podčrtavali pomen in značaj pesnikovega ustvarjanja za slovensko in jugoslovensko književnost.

Prvo svečanost v proslavo Župančičevega jubileja je priredila znana Kolarčeva zadružbina, katero vodi že dolga leta srbski književnik in bivši prosvetni minister Milan Grol. Proslava je bila v dvorani palače Kolarčeve ljudske univerze skoraj pred samim srbskim občinstvom med katerim smo videli odlične zastopnike sodobne srbske književnosti. O pesniku Župančiču je govoril književnik Niko Bartulović, ki je očrtal pesnikov lik, predložil občinstvu dobro slovensko »moderne«, ki je dala slovenski literaturi štiri najmočnejše stebre, od katerih je naš Oton Župančič dosegel največ: da more v svojem šestdesetem letu s ponosom gledati na rezultate svojega pesniškega vstvarjanja, pa tudi na slavo, ki jo izkazuje slovenski narod njegovim najboljšim in najvrednejšim soustvarjalcem Dragotinu Ketteju, Murnu Aleksandrovu in Ivanu Cankarju. Po predavanju g. Bar-

tuloviča je z občutkom recitirala članica beograjske opere ga. Pregarčeva nekaj pesmi iz Župančičevih »Samogovorov« in iz zbirke »Mlada pota«.

Po proslavi v dvorani Kolarčeve ljudske univerze se je sestel tudi beograjski Pen klub, ki je v ožjem krogu svojih članov proslavil pomembni jubilej našega pesnika.

Prijetno presenečenje so nam pripravili s svečano akademijo v proslavo Župančičeve 60-letnice člani prosvetnega odseka »Slovenskega ženskega društva« v Beogradu. Proslava je bila v četrtek 10. t. m. zvečer v veliki dvorani Ruskega doma v ulici Kraljice Natalije, Slovensko občinstvo je napolnilo prostrano dvorano do zadnjega kotička. Med odličnimi gosti smo opazili predsednika državnega sveta g. dr. Stefana Sagadina, člana glavne kontrole g. dr. Smida, novega ravnatelja ljublj. žel. direkcije g. dr. Frana Bončina generala g. dr. R. Kobala, državne svetnike g. dr. Svetka inž. dr. Škarjo, nekatere narodne poslance, ministrske načelnike g. dr. Tašnerja, g. Kerševana in g. dr. R. Andrejko, predsednika emigrantskih društev g. dr. I. M. Čoka, predsednika »Društva Slovencev v Beogradu« g. dr. Zores in druge predstavnike naših civilnih in vojnihi oblasti.

Milonska Venera prepeljana iz pariškega Louvra v Ljubljano potrebuje le še nekaj olepšave

Domače vesti

* Nemško odlikovanje zaslužnega srbskega zdravnika. Po 55 letih zdravniške službe je dobil častno diplomu medicinske fakultete v Leipzigu 88-letni zdravnik dr. Aleksander Dankuc, ki je nekdanji tudi studiral na medicinski fakulteti v Leipzigu. Visoko odlikovanje je dobil kot eden izmed najstarejših bivših dijakov te fakultete in kot znanstveni pisatelj, ki je s svojimi številnimi razpravami vzbujal pozornost tudi v nemškem strokovnem tisku. Odlikovani zdravnik je potomec stare srbske rodbine v Banatu. Gimnazijo je studiral v Pančevu in tam je tudi nastopil prvo zdravniško službo, ko je dovršil svoje študije v Nemčiji. Od leta 1901. deluje v Sremskih Karlovcih. Do leta 1925. je bil zdravnik pravoslavne patriarhiarhe in na njeni bogoslovni šoli je predaval o higieni. Bil je osebni zdravnik pokojnih patriarhov Dimitrija in Varnave. Zidar uživa zelo skromno pokojnino, izvršuje pa še privatno prakso — samo brezplačno. Pacijentom, ki mu ponujajo honorar, odgovarja: Moj honorar je veselje nad uspehom, a vse, kar imam in kar sem si pridobil, je moja biblioteka. Ta biblioteka je res dragocena, a je tudi res vasa, kar ima. Od cerkve dobiva mesečno 300 din.

TODIČO 30 VRST
odličnih kolonjskih vod.
»VENUS« SEDAJ TYRSEVA 9

* Predsednik in član občinskega odbora invalidske organizacije v Skopju pred sodiščem. Zaradi 24 primerov poverljivosti zlorab so obtoženi pred okrožnim sodiščem v Skopju predsednik občinskega odbora invalidske organizacije v Skopju Jovan Dinić in pet članov odbora. Poverljivost, ki jih naveda obtožnica, so bile izvršene od leta 1924. do leta 1934. Poleg invalidske organizacije v Skopju je oškodovan tudi centralni odbor invalidske organizacije v Beogradu, ker je Dinić večkrat od njega dobil denarce za seje, katerih se pa ni udeležil. Zastopnik invalidske organizacije zadržava, da mora obtoženi Dinić povrniti 710.156 din, ostali obtoženci pa solidarno toliko, da bo pokrta škoda, ki jo ima invalidska organizacija v znesku 769.418 din.

DIVNA ČAROBNA REVIJA
V glavni vlogi igra in poje slavna švedska umetnica

ZARAH LEANDER
Režija: GEZA BOLVARY.
Glasba: SCHMIDT GENTNER.
V prekrasnih baletnih prizorih sodeluje slavna baletna skupina 48 najlepših girlslov in boyev ter nad 300 dunajskih balerin in plesalcev. Piese je našel dirigent koreograf DU PONT iz Hollywooda.

* Slovenskemu krožku na Dunaju so nadalje darovali o priliki desetletnice (drugi izkaz): Po 100 Din: Sentjanski premogokop Andrej Jakil, d. d. na Krmelju; Bača, jugoslovenska trgovina čevljev v Borovu; Nabavljena zadruga državnih uslužbencev v Mariboru; po 50 Din: Ašič Ivan, javni notar v Mariboru; Hotel Slon v Ljubljani; po 25 Din: Franjo Novak in Komp. v Ljubljani; po 20 Din: dr. Antan Švigelj, odvetnik v Murski Soboti; po 10 Din: dr. Radovan Brenčič, upravnik gledališča v Mariboru. V roke našega ustanovitelja in častnega predsednika v Ljubljani g. Gabrščaka so izročili: 200 Din dr. Anton A. v Ljubljani, 60 Din inž. Hugo Uhlir, založnik Umetniške propagande v Luki pri Zid. mostu; po 20 Din Poldi Grudnova, tovarnar Bratuž, dr. Fran Gabršček; po 10 din: neimenovani, prof. Fran Mašera, dr. Dereani, dr. Kane, dr. Švajger, dr. Jakša, dr. Košič, dr. Kramarič in dr. Pretnar, vsi v Ljubljani, skupaj 2885.50 Din. Pomagajte edinemu slovenskemu društvu na Dunaju.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na urejeno stolic, ki jo doseže s prirodo »Franz-Josefova« gredičica, ako jo dnevno uživa v manjši količini. Prava »Franz-Josefova voda« deluje milo, prijetno, hitro in sigurno. Ogl. reg. S. br. 15. 483.35

* Iz Legije koroških borev. Pretekli dni se je vršil v Slovenjgradu redni občni zbor krajevene organizacije Legije koroških borev. Zbora se je udeležilo preko 110 bivših koroških borev. Posetili so zbor tudi borci iz Saleške doline in iz Šoštanj. Društvena uprava je ostala do sedanjosti, kar prita, da uživa zaupanje vsega članevstva. Pozivamo vse bivše bore, ki se še niso prijavili, da to storijo nemudoma, ker je skrajni rok za prijavo do 25. t. m. — Glavni odbor poziva bivše bore iz Tržiča in okolice, da se zanesljivo udeležijo članskega sestanka, ki ga skupnica pripravljani odbor za ustanovitev krajevene organizacije v nedeljo 20. t. m. ob 9. uri dopoldne v restavracijskih prostorih hotela »Korčak«, kjer bodo prejeli vsa potrebna pojasnila od delegata glavnega odbora iz Ljubljane.

* Predavanje ZKD. Narodna čitalnica Zabnica priredi jutranjo nedeljo ob 15. v Čegnarjevi gostilni predavanje »Skozi Dalmacijo in južno Srbijo« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Vekoslav Bučar. — Podružnica NSZ v Zirek priredi jutranjo nedeljo ob 14. v Sokolskem domu predavanje »Primorje od Sušaka do Kotorca«, s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Pirnat Viktor.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

Žrebanje državne razredne loterije

Žrebanje 16. februarja 1938.

Din 1.000.— št.: 5.867, 5.869, 15.707, 15.719, 15.765, 15.785, 15.798, 17.417, 24.809, 24.826, 24.881, 33.017, 33.059, 33.100, 46.170, 53.058, 75.653, 75.660, 75.673, 95.762, 95.771.

Od 1. do 11. marca se vrši žrebanje v Ljubljani v dvorani trgovskega doma

ZADRUŽNA HRANILNICA, LJUBLJANA.
Dalmatinova ulica 6

* Uspešno delovanje splitskih planincev. Ob velikih udeležih članstva je bila glavna letna skupščina splitske podružnice Hrvatskega planinskega društva »Mosor«. Zborovali so počastili spomin pokojnega dolgoletnega predsednika HPD prof. Pasarića. Iz poročil je razvidno, da je društvo priredilo 56 izletov, katerih se je udeležilo nad 1.500 splitskih planincev. Velike uspehe je imelo društvo s svojo akcijo pogozdovanja in propagande za gozdne nasade. Mosor ima 6 svojih domov, ki so vsi dobro oskrbljeni. Na skupščini je bil izvoljen do sedanjosti odbor pod predsedstvom zaslužnega planinca in znanstvenika prof. Glometa.

* V visoki starosti 87 let je umrla v Ljubljani gospa Olga Peterle, vdova po nadučitelju. Ugodno pokojnico bodo jutri popoldne spremenili iz Rožne ulice 9. k Sv. Križu. — V Kolodvorski ulici 34. v Ljubljani je umrla gospa Eliza Hitzlova. Smrt blage matere obkrožeta hčerka in sin. Zadnjo pot bo nasloplja danes ob 14. — Pokojnika blag epomina, žalostnim naše iskreno sožalje!

* Nevarne posledice deževja v Dalmaciji. V Primorju je nekaj dni neprestano deževalo in to je povzročilo, da so se sprožili nevarni plazovi. Tako se je sprožil plaz pri Klisovi ter zasul železniško progo pred velikim tunelom sinjske železnice. Drugi plaz pa se je vsul na cesto Split—Makarska blizu omiške Rogoznice. Na razdaljo kakih 30 m je bila cesta do 2 m visoko zasuta. Ogromne količine vode so povzročile tudi v Splitu: izdatno škodo in veliko neprijetno. Na Kobilišču se je razpočil stari dovodni kanal mestnega vodovoda, ki je bil zgrajen leta 1885. Okolica Kobilišča je bila poplavljen, vse mesto pa je ostalo en dan brez vode.

* Udeležite se avtoizletov od 12. do 16. marca na Dunajski velesejem od 19. do 20. marca v Gorjici ali Trst, od 25. do 27. marca v Padovo in Benetke, od 2. do 11. aprila v Firenco, Rim, Napoli, Vezuv, Capri. Podrobne informacije in prijave v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telef. 26—45. Vhod iz Prešernove ulice.

* Obiske in klobuke kemične čistil, barva, čistila in laka tovarna Jos Reich.

z velenapeto vsebino

DANES ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Najrazkošnejši film evropske produkcije, izdelan v dunajskih atelijah!

REMIERA

KINO UNION, tel. 22-21

* Umrl je prvi poveljnik našega vojaštva v Bosni in Hercegovini. V visoki starosti je umrl v Zagrebu upokojeni podmaršal Teodor Bekić. Rodil se je leta 1858. kot sin revne pravoslavne obitelji nekdanje Vojne Krajine, in kakor večina nadarjenih fantov iz nekdanjega graničarskega področja je tudi on postal avstrijski oficir. Služboval je pri tehnični trojici in je zaradi svojega temeljitega strokovnega znanja lepo napredoval. Avstrijski podmaršal je postal v začetku leta 1917. V prvih prevaritnih dneh pa ga je narodna vlada imenovala za armijskega komandanta Bosne in Hercegovine. Kot tak je bil v začetku leta 1919. upokojen in nastanil se je v Zagrebu. Pokojni podmaršal Bekić je bil tudi v avstrijski vojaški službi iskren in požrtvovalen jugoslovenski rodoljub. Bil je tudi najboljši zaščitnik svojih rojakov v Sremu. Ko je postal med svetovno vojno poveljnik avstrijskega vojaštva na področju Srema in Bosne, je bilo konec divljanja nemške in madžarske soldateske. Mnogo Srbov je rešil preganjanja in smrti in narod je znal ceniti njegovo zavednost in njegove zasluge. V prvih dneh osvobodjenja ga je občinski svet Sremske Mitrovice izvolil za častnega občana in v spomeniki, ki mu je bila izročena, je dobil najidealnejši znak priznanja in hvaležnosti za »memorij« narodni general — oče in mati narodov.

OSLABELIM

Znanstveno je dokazano, da regulira »KALE FLUID« sekretarno delovanje vseh žlez krepki organizem in uravnaveža živčni sistem tako, da postaja »Alovec« zopet krepak in sposoben za delo in borbo za svoj ostanek. Brezplačno detaljna literatura zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Vitoš Marković.

* »KALE FLUID« se prodaja v lekarnah in drogerijah. S. br. 10537/33

* Radijski aparat ne sme biti samo za zabavo, ampak tudi za pouk. Če hočete izbirati med dobrimi res najboljšo točko sporedov evropskih radijskih postaj na vseh valovih, naročite takoj tedensko revijo za radio, gledališče in film »NAŠ VAL«. Poleg sporedov vseh evropskih postaj vam nudi tudi obilo zanimivih branj: novole, novice iz radijskega sveta, pester filmski pregled, gledališko in modno rubriko, pa še merski drugi zanimivega. Zahtevajte na ogled brezplačno. Zapišite si: naša najboljša radijska revija je »Naš val«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Mesečna naročnina samo 12 din.

* Hiša, ki ima 21 lastnikov. V Beogradu se je razvila med hišnimi posestniki in najemniki ter med strokovnjaki debata: za in proti etatni svojini — razdelitvi hišnih prostorov na več lastnikov. V Karlovcu pa stoji združena hiša, ki je menda

edina v svoji državi. Hiša je enonadstropna, v pritličju ima 23 lokalov in, kar je najbolj zanimivo, 21 lastnikov. Hiša je bila v Karlovcu že davno pred vojno znana pod imenom »Bundesthaus«. Prostore v pritličju si deli 16 posestnikov-zadugarjev, stanovanja v I. nadstropju pa ostalih 5 zadugarjev, čeprav je stanovanec na razpolago samo en hodnik in ena sama vodovodna napeljava. Stara hiša je doslej izmenjala 48 lastnikov.

* Krvava rodbinska tragedija se je odigrala pri Doku v Sremu. Mladi kmet Mladen Mišić se je zvečer vrnil domov s svojo ženo od nekega svatovanja. Ženi je očital, da je kokerirala z drugim možni, in razvil se je kreg in pretep. Napadena žena je poslala svojega sinčka po svojega očeta in brata, da bi jo branila. Oba sta pritekla oborožena s sekirami in nožmi. Mišić je v hiši upihnil luč in v temi se je razvil boj na življenje in smrt. Ko so prihiteli sosede in prizgali luč, se jim je nudil strašen prizor. Oče Mišićev ženo, stari kmet Popadić je ležal na tleh z razbito lobanjo, na krvavem podu je ležal mrtvi tudi njegov sin, začetnik strašne tragedije Mišić pa je nevarno ranjen. Hude rane ima tudi njegova žena.

Iz Ljubljane

— Predavanje univ. prof. dr. inž. Milana Vidmarja o temi: »Med dvema dobama« se vrši pod okriljem Kluba absolviranih trgovskih akademikov v ponedeljek, dne 21. t. m. v veliki dvorani Trgovske akademije. Slovni predavatelja ne samo kot znanstvenika na polju elektrotehnike ter kot šahovskega vemojstva in pisca knjig (Moj pogled na svet, Oslovesti most, Med Evropo in Ameriko), marveč tudi kot treznega presojevalca sodobnih gospodarskih dogajanj, obeta predavanje, ki bo več kakor zanimivo. Vljudno so vabljeni k predavanju vsi, ki se zanimajo za sodobna vprašanja. Vstop prost.

Rendez-vous vse Ljubljane

danes zvečer na elitnem umetniškem plesu v Kazini!

— Krajevna organizacija Legije koroških borev v Ljubljani je zborovala v soboto 12. t. m. Udeležba je bila razveseljiva in razprave stvarne. Organizacija zaznamuje v preteklem letu znaten porast članstva in živahno udejstvovanje. Legija je po pravilih strogo nepolitična organizacija. Štiti eksistenco in pravice koristi koroških borev in njihovih svojcev, skrbi za ureditev grobov padlih legionarjev, zbira podatke in spomine iz koroških osvobodilnih bojev, krepki domovinsko zavest in deluje za blaginjo in okrambo naroda in države. Organizacija se je že doslej krepko uveljavljala in takaj je še večje naloge. Člani so pokazali razumevanje, voljo in pripravljenost za nadaljnje borbe, da si izvojujejo priznanje, ki jim pripada kot prostovoljnemu borcem za severno mejo, ki bi brez njih gotovo potekala gotovo še bolj neugodno, kakor so nam jo potegnili. Borci so dosegli vojaški uspeh, ki ga ne more nihče utajiti, zahtevajo pa tudi od domovine, da jih ne zapostavlja, ampak odkrito prizna. Priznanje pa gre vsem živim in mrtvim koroškim borcem. Zastavljene smote hočejo koroški borci doseči enako enodušno, kakor so hiteli v boje pred še ne dvajsetimi leti. Z zborovanja so koroški borci pozdravili svoje bore v koroških kolijah; ministra za vojsko generala Marića, šefa glavnega generalnega štaba generala Nadića in armijskega generala Smiljanica.

Restavracija KOŠAK

PRESERNOVA ULICA

povečana in vzorno preurejena. — Priporočana prvovrstno hrano in vina. Vsak petek ribe.

Slaščičarna KOŠAK
ima vedno sveže pecivo in pustne krofe.

— Spored II. javne produkcije gojenecv drž. konservatorija je naslednji: Eileiz Rudolf zaigra na klavirju Schumanove »Liste iz albuma«, Korunović Ljiljana zapoje Lotjevo Kancono in Jomelličevega Škerjančca, Gregore Jurij zaigra na violini I. stavke Mozarjevega koncerta v a-duru, Beethovenov »Glasbi« zapoje Lupša Friderik Mozartovo sonato v b-duru zaigra na klavirju Logar Edita. pihalni kvartet: Ažman, Herman, Vrhnovnik in Pegan zaigrajo Schubertov »Polko solza« in »Alpski lovca«. Pavlovčič Stefanija zapoje »Indijsko pesem« iz Rimski-Korzkove opere »Sadko«, poleg tega še spev iz opere »Carmen«, »Moskvo«, koncertno fantazijo za flauto od Köhlerja igra Prater Karel, Debysijev »Jimbo« ljubljavi »Serenado punčke« zaigra na klavirju Kušter Dušan. Bradač Zorka istega skladatelja »Dve arabeske« K sklepu zapoje Polajnar Ljudmila. Rimski-Korzkovo arijo iz opere »Čarska nevesta« in Laiočev samospav »Veter volec«. Tiskani spored, ki velja obenem kot vstopnica v dvorano, se dobi v knjižarni Glasbe ne Matice. Produkcija je v ponedeljek 21. t. m. ob 19.15 v veliki Filharmonični dvorani.

Drevi v operi

MANON

GJUNGJENAC — GOSTIČ
Izven. Cene od 30 Din navzdol.

— Statistika civilskih obratov in prodaj. V preteklem letu je v Ljubljani poslovalo 951 obratov živilec in podobnih trgov. Med njimi je bilo 645 trgovin, 259 gostin in 67 pekarij. Poleg njih pa je bilo še večje število raznih manjših obratov, da bi skupna števila nanesla okrog 1300. Mestni fizikat je lani izvršil 2651 pregledov živil, 59 pregledov pitne vode, 161 higienskih pregledov hrane, ki jih je v mestu 111. 1291 pregledov gostin in kavarn, 169 delavnic in 64 prenočišč. Prodajalcev živil je bilo zdravniško preiskanih 544, izvršenih pa je bilo tudi 209 sistematičnih pregledov stanovanjskih hiš.

DANES ob 15 in 17 uri
VELIKI MLADINSKI PREDSTAVI

pravičljanih risanih filmov

Slavni mornar

Popaj in drugi...

Indija v senci razkošja, tradicije in 1000-letnih zagonek in v velefilmu

Ešnapurski tiger

GUSTAV DIESSEL — LA JANA — THEO LINGEN

Rezervirajte vstopnice!

19.15 in 21.15.

21-24

Iz Celja

— Sreški odbor Rdečega križa v Celju je imel v četrtek zvečer svoj redni letni občni zbor v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu. Predsednik g. dr. Juro Hraščev je sporočil občnemu zboru pozdrave banovinskega odbora RK in izročil bivšemu dolgoletnemu društvenemu blagajniku častno diplomu glavnega odbora RK v Beogradu. Izrazil je vdanoš družstva vrhovnemu zaščitniku RK Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, nato pa je prečital poslanico RK. Tajnica ga. I. Zupančičeva je poročala, da ima društvo 366 članov. Društvo je tudi v preteklem letu zbiralo članstvo, vzpodbujalo k pozitivni dela za RK v celjskem srezu in zbiralo prispevke, da je moglo prisločiti na pomoč, kjer je bila potreba nujna. Lani je organiziralo samarijanski tečaj, ki je trajal dva meseca in se je končal z izpiti 28 tečajnikov, ta teden pa je otvorilo bolnišarski tečaj, ki se ga udeležuje 54 oseb. Društvo je med letom razdelilo podpore šolskim kuhinjam in šolam ter poklonilo zaščiti dece in mladine 1.500 din za Miklavžovo obdarovanje revne dece vseh štirih celjskih narodnih šol. Podnatek RK na celjskih šolah šteje 1316 članov. Na predlog magistratnega direktorja g. Šubica je izrekel občni zbor tajnici zahvalo za požrtvovalno delo. Poročilo blagajnika g. Jerina izkazuje 11.646 din dohodkov in 12.378 din izdatkov. Po poročilu društvenega skladničnika g. Draga Hočvarja je prejel odbor na predlog pregledovalca računov g. ravn. Kralja razrešeno. Izvoljen je bil zopet dosedanji in nadzorni odbor, v katerega je na novo vstopil komandant mesta g. polkovnik M. Kovič.

KINO UNION

Danes premiera vesele filmske operete

»LJUBAVNI POLK«

(Das Liebesregiment).

V glavni vlogi: LEO SLEZAK, MARIA

ANDERGAST, HANS HOLT.

— Skakalno tekmo v Zagradu pri restavraciji Stegu bo priredil SK Celje jutri ob 15. Obenem bo otvoritev nove skakalnice. Celjane vabimo, da prisostvujejo tekmi.

KINO METROPOL CELJE

»ČAROBNA IGRA«

(Immer, wenn ich glücklich bin...)

V glavni vlogi naši dobri znanci: MARTHA

EGGERTH, Paul Hörbiger, Theo Lingner,

Hans Moser, in Rudolf Carl.

— O smrti kazni bo predaval jutri ob 9. dopoldne v dvorani Delavskih zbornice v Celju znani zgodovinar, sodni svetnik g. dr. Travner iz Maribora.

— Huda nesreča pri delu. V četrtek je cirkularna zgrabil 26-letnega delavca Franca Kramca v Vojniku za desno roko ter mu odtrgal sredinec in razmesarila kazalec in prstanec. Kramc je zbirav v celjski bolnišnici.

Iz Tržiča

— Kino predvaja danes in jutri v no daljo najsensacionalnejši pomorski velefilm »Gusarji«, Fox in Paramount tehnik.

DEANNA DURBIN, mlada pevka božanstvenega glasu v svojem prvem filmu

TRI ZLATE DEKLICE

je nedvomno najsajnejše letošnje odkritje na filmskem platnu. Vsa Ljubljana govori o lepoti tega nenadkriljivega filma. Zatorej ne zamudite ogledati si ga v KINU SLOGA, telef. 27-30.

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri v nedeljo pa ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri.

Iz Litije

— Promet naših bolnišnic in drugih zdravstvenih ustanov. Kakor kaže skupni račun o prometu naših bolnic, sanatorijev in sorodnih zavodov, je lani iskalo zdravja v Ljubljani 37.808 bolnikov. Na obsto državno bolnico odpade največji del (30.985), nato pa slede po vrsti državna ženska bolnica (3475), bolnica za duševne bolezni in hiralnica sv. Jožefa (967), Slajmarjev dom (813), Leonišče (729), mestno zavetišče v Japljevi ulici (320), zavetišče sv. Jožefa (303), zavod za zdravstveno zaščito mater in dece (201) in sanatorij »Emona« (15).

— Oproščene obtožbe zločinstva proti obstoju države. Pred velikim kazenskim senatom je proti 23-letarju dopolne kazenske postopanje bilo 23-letnemu slaščičarskemu pomočniku Francu Benedičiču iz Sela nad Skofjo Loko. Benedičič, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Moro, je bil obtožen zločinstva po čl. 1/1. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Po parurni tajni razpravi, v kateri sta bili zaslišani dve prič, je bil Benedičič po kratkem posvetovanju senata zaradi pomanjkanja dokazov popolnoma oproščen.

— Bilanca samomorov in nezdov. V zadnjih letih — pač v zvezi z gospodarsko krizo, ki je v največ primerih kriva težkih duševnih depresij — je število samomorov v Ljubljani nenavadno naraslo. Lani je statistika zabeležila 39 primerov prostovoljne smrti. Najpogostejše samomorilno orodje je vrvi (19), razni strupi (4), revolver (3). Smrtnih nezdov je bilo lani 32, med njimi 5 prometnih nesreč, 3 utopitve in 1 smrtna nezdoda z elektriko.

Iz Ljutomer

— Zvočni kino Sokolski dom v Ljutomeru predvaja drevi ob 20. in v nedeljo ob 4. dopoldne in ob 8. zvečer velefilm »Sestra Marija«. V glavni vlogi slavni baritonist Aleksander Šved. Kot dodatek Pokrov zvočni tehnik naslednji film dne 5. in 6. marca. Za abonement sedeže zbira prire kino blagajnik dnevno od 6 ure popoldne.

Vremenska poročila

Dozvedno vreme v februarju po stoletnem koledarju. Dan je dolg 9 ur 29 minut do 29 minut do 10 ur 57 minut

S. 19. Konrad Bratomund	večinoma oblačno, ponekod sneg
N. 20. Rajmund Drago	manj oblačno, ponekod hladno
P. 21. Elenora Miloslav	krajevni dež in sneg
T. 22. Gojslav	menjajoče oblačno, precej mrzlo
S. 23. Peter D. Čudomil	topleje
C. 24. Matija Bogdan	
P. 25. Valburga Nikna	
S. 26. Aleksander Inoslav	

Poročilo Meteorološkega zavoda na univerzi

18. februarja
Ljubljana 7. 769.5, —1.0, 95, 0, megla 10, sneg, 0.6;
Maribor 7. 771.5, 10, 90, NW1, 0, —, —;
Zagreb 7. 769.2, 2.0, 80, SW2, 8, —, —;
Beograd 7. 767.3, 1.0, 90, ESE3, 4, —, —;
Sarajevo 7. 770.9, —4.0, 95, 0, 10, —, —;
Kumbar 7. 765.7, 10.0, 80, NW2, 10, —, —;
Split 7. 766.8, 6.0, 95, ENE3, 10, —, —;
Rab 7. 766.2, 6.0, 80, NES, 10, —, —;
Vis 7. 764.6, 4.0, 90, SE5, 6, —, —;
Sušak 7. 766.0, 10.0, 60, NW5, 6, —, —;
Temperature: Ljubljana 8.2, —1.2; Maribor 5.5, 1.0; Zagreb 4.0, 0.0; Beograd 11.0, 1.0; Sarajevo 10.0, —8.0; Kumbar 17.0, 7.0; Split 13.0, 6.0; Rab 11.0, 5.0; Vis 9.0, 4.0; Sušak 10.0, 8.0.

Iz Maribora

Prvi spomenik kralju Uroslavu II. v Slov. gorah. Agilna sokolska četa pri Sv. Trojici v Slov. gorah si je načela nalogo, da postavi v okviru sokolske Petrove petletke spomenik kralju Aleksandru I. Uroslavu II. Priprave so v polnem teku in bo odkritje spomenika nepreklicno 19. junija 1938. Spomenik bo stal v središču trga na najlepšem prostoru. Okolica bo primerno preurejena po načrtih mariborske stavbene tvrdke inž. Jelenec in Slavmar. Izdelava kupa je poverjena kiparju L. Dolinarju.

Maribor spominu L. Bratuža. V nedeljo 20. t. m. bo v franciskanski cerkvi s pričetkom ob pol 12. maša-zadušnica za pokojnim rojakom L. Bratužem, ki je preminil 16. febr. 1937. Mariborčani, počastimo njegov spomin!

Cenene predstave. Pri današnji predstavi »Revizorja« in pri jutranji večerni predstavi »Čvrkca za pečo« so na razpolago sedeži od din 4 navzgor. Dijaški pa dobe svoje najnižje dijaške cene, toda le pri dnevnih blaginjah.

Verdijeva ciganska opera »Trubadur« se v kratkem uprizori v marib. gledališču. Prvič je bila vprijetna v Rimu 17. januarja 1852. z veličastnim uspehom. Neodoljiva in nedosegljiva privlačnost izvirne predstave iz izrednosti dejanja samega — do skrajno strastno razburkane tragedije, v kateri igrajo glavno vlogo mati in hči ciganka ter ugrabljeni zamenjani sin grofa Luce, ki je bil vzgojen za »Trubadurja«. Drama sama (od Antonio Garcia Gutierrez) je grandiozno delo in vzeta iz španskega življenja. To prvotno delo je za opero predelal Salvatore Cammarano, a uglasbil ga je takrat posebno po operi »Rigoletto« slavni skladatelju Giuseppe Verdi, ki je po nedosegljivem uspehu »Trubadurja« postal tudi svetovno priznan kot največji italijanski skladatelj.

Nabavljajna zadruga državnih službenec ima svoj izredni občni zbor zaradi spremembe pravilnika v nedeljo 20. t. m. ob 8. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Članstvo se vabi k obilni udeležbi.

Z Jesenic

Gasilski četi KID priredita drevo v Sokolskem domu na Jesenicah plos pod naslovom: »Polarna noč«. Sodeluje polnoštevilna vojaška godba iz Jesolke.

Zvočni kino Radio predvaja danes, v nedeljo in ponedeljek ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) monumentalni velefilm »Scipio Afrikanec« iz rimske zgodovine. Med dodatki tudi barvana šala, Paramountov in Zora domači zvočni tednik.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes v jutri film »Kanadski petorček in običajne dodatke.

Rihnice. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in jutri ob 15-15 in 20. uri velenjski film iz vsebine po znanem romanu »Veliki in mali svet«. (Iris. Dodatek: Paramountov zvočni tednik).

CRNOBELJ. Sokolski zvočni kino v Črnomlju predvaja danes ob 20. in jutri ob 4. popoldne in 8. zvečer film »Skarjanec poje žvrgolce« (Seva).

GORENJI LOGATEC. Družina g. Antičevića Petra je zadela huda nesreča. Skoro na isti dan sta umrli oče in brat Djuro, ki je bil splošno priljubljen in spoštovan, kar je zlasti pokazal tudi njegov pogreb. Očeta so pa pokopali na otoku Hvaru. — Pri tukajšnjih gasilskih četi je bilo odlikovanih 27 članov. — Sokol je priredil 13. t. m. lepo uspešno igro »Zakolci stavkajo«. Dne 26. t. m. pa priredil Sokol veliko maskarado pod naslovom »Na severnem tečaju«. Prijatelji Sokola in članstvo se vidno vabijo. Sodeloval bo med drugimi tudi ljubljanski jazz.

Naši Sokoli na delu

Za Sokolski dom v Rogaški Slatini

Sokolsko društvo v Rogaški Slatini je imelo svojo redno glavno skupščino v petek, 11. t. m. pri »Ogrizku«. Skupščino je otvoril br. starešina dr. Kolterer ob polnoštevilni udeležbi članstva. Takoj v začetku svojega govora je pozval članstvo, da na zdravi svojemu vrhovnemu Nj. Vel. kralju Petru II. Trikratni sokolski »Zdravo« je gromko zadonel po dvorani. Nato se je spomnil lani umrlega predsednika CSR br. Tomaža Masaryka.

Sledilo je čitanje savezne poslanice, na o poročila vseh funkcionarjev, med katerimi je bilo najvažnejše poročilo predsednika gradbenega oddelka, kjer je razvidno, da je društvo vzidalo v svoj Sokolski dom doslej veliko vsoto lastnega, med članstvom nabranega denarja. V dveh etapah je društvo do sedaj gradilo. Prva je bila že l. 1934, druga l. 1937, toda nabrana vsota ni zadostovala, da bi stavba prišla pod streho. Od leta 1934. že teče obilna Saveza s posojilom, toda do sedaj se ni prišla pomoč od nikoder. Vendar imamo upanje, da dobi dom svoj krov do letošnje jeseni, da bo dograjena vsaj telovadnica, ki bo dolga okoli 18 m in široka 11 m, da hode lahko služijo vsem panogam sokolske telovadbe. Sokolski dom pa bo nasledil: Sokolski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Uroslava II.

Ob koncu skupščine je pozval br. starešina vse članstvo, da spet zbira marljivo za svoj nedograjen dom in da se polnoštevilno udeležijo Sokolskega plesnega večera, ki bo dne 19. februarja pri Ogrizku, saj bo ves čisti dobiček namenjen izgradnji Sokolskemu domu. S pesmijo sokolskih legat: Le naprej, brez miru... je končala letošnja zanimiva skupščina, ki je izvolila skoraj celotni stari odbor z br. dr. Koltererjem na čelu.

Sokol v Beltinčih je imel občni zbor v nedeljo 13. t. m. Starosta je otvoril zbor s počastitvijo Nj. Vel. kralja Petra II. Počastili smo tudi spomin umrlega velikega Slovana in Sokola dr. Masaryka. Iz poročil društvenih činiteljev je razvidno, da društvo marljivo dela. To delo pa otežkoča dejstvo, da društvo nima lastne strehe. Zato smo sklenili da si v času Petrove petletke s svojimi močmi in z bratsko podporo zgradimo lasten dom. Novo pravno sestavljajo: starosta Bezjak, podstarosta Pisanec, načelnik Erjavec, načelnica Babčeva, podnačelnica Balazšičeva, tajnica Prešernova, blaginja Fuja, prosvetarica Tavžesova in drugi. Za sklep je okrožni predsednik še v lepem govoru navduševal na vztrajno sokolsko delo in zavesti, da se Sokolstvu bližajo lepši časi.

Gospodarstvo

Potreba ukinjenja izrednih davkov iz dobe najhujše krize

Naša državna finančna uprava je bila v dobi gospodarske krize, ki je tako hudo prizadela vse naše gospodarstvo, prisiljena da je uporabila najradikalnejše ukrepe za uravnoteženje državnega proračuna. Uvedena so bila številna davčna bremena, ki so se dala utemeljevati le v najhujši stiski. Docela smo morali izločiti iz državnega proračuna vse investicije, vrhu tega pa so bili prejemki državnih uslužbenecv ponovno hudo okrnjeni.

Pod vplivom ugodnega razvoja svetovne gospodarske konjunktуре je v zadnjih dveh letih tudi pri nas gospodarstvo oživel. Ne moremo sicer še govoriti o prosperiteti, čeprav je v nekaterih področjih gospodarstva zboljšanje prav znatno. To velja zlasti za zunanjo trgovino, ki se je naglo dvignila, odkar se je pod vplivom svetovne gospodarske konjunktуре povečalo povpraševanje po surovinah in po agrarnih proizvodih na svetovnem trgu. V svojem ekspozeju prinaša finančni minister cenitev narodnega dohodka in prihajajočih dohodkov, da se je naš narodni dohodek od najnižjega stanja 37,6 milijarde din v letu 1935 povečal na 44,2 milijarde. Državni davčni dohodki so se pričeli zopet dvigati, toda vzporedno je pričel naglo naraščati tudi naš državni proračun, in sicer v letu 1936-37 za 152 milijonov, v letu 1937-38 za 586 milijonov, predlog novega proračuna pa je povečan za nadaljnjih 1270 milijonov. V treh letih se je torej proračun povečal za preko 2 milijardi, deloma v zvezi z ugodnejšim dohodkom davkov, deloma pa v zvezi z novimi obremenitvami.

V letih najhujše stiske je bilo najobčutnejše povišanje poslovnega davka, ki je bil povečan od 1% na 2,5% poslovnega prometa. Povišane so bile številne trošarine (zlasti na sladkor), uvedene so bile nove trošarine (na primer na električno razsvetljavo), uvedeni je bil poseben izreden doprinos k uslužbenskemu davku, prav občutno so bile povišane tudi takse in v zadnjih dveh letih se je v dveh etapah občutno povečal tudi carinski ažijski. Povečanje davčnih bremen pa so povzročili tudi številni ukrepi, ki so imeli za posledico poostreitev v postopanju pri odmeri neposrednih davkov. S tem v zvezi so bila tudi s številnimi novelami k davčnemu zakonu uvedena nova bremena. Znatno novo breme je nastalo za gospodarstvo tudi zaradi ponovnega povišanja železniških pošttnih in drugih tarif.

Ves ta val novih bremen so naši davkoplačevalci in gospodarski krogi mirno preživeli nase upoštevajoč, da zahtevajo izredni časi izredne žrtve, obenem pa v trdni veri, da se bodo s časom gospodarske razmere zboljšale, kar bo omogočilo, da se zopet postopno likvidirajo izredna davčna bremena, ki so bila uvedena v dobi krize. V trenutku ko je naš državni proračun za leto 1938-39 v razpravi pred narodno skupščino, se čujemo iz gospodarskih vrst in iz vrst davkoplačevalcev glasovi, da je glede na gospodarsko zboljšanje že nastopil čas, ko moramo misliti na likvidacijo izrednih davstvin. ki smo jih uvedli v dobi najhujše krize. Žal nam predlog novega državnega proračuna v tem pogledu ne nudi še nikakih olajšav. Proti koncu lanskega leta je bil, kakor že omenjeno, znova povišan carinski ažijski, sedaj pa se pripravlja ponovno povišanje železniških tarif. Če enkrat smo na tem mestu opozorili, da nudi predlog državnega proračuna za leto 1938-39 navzlic povečanju izdatkov za 1 in četrt milijarde, še vedno možnost za davčne olajšave najbolj občutljivih davčnih bremen, kajti nekateri državni dohodki so v predlogu pro-

računa razmeroma nizko ocenjeni in že korektura te cenitve bi dala možnost za korekturo s finančnim učinkom nekaj sto milijonov Din.

Zato smatramo za potrebno opozoriti na nekatere državne davke, kjer je znižanje najbolj potrebno.

Omeniti moramo tudi izredni 1% doprinos k uslužbenskemu davku. Tu že ime samo pove, da gre za davek, ki je bil uveden v izrednih okoliščinah in ni mišljen kot trajna davčna oblika. Med neposrednimi davki predstavlja uslužbenški davek eno največjih postavk, saj je njegov donos ocenjen v predlogu proračuna brez izrednega doprinosa na 270 milijonov Din, izredni doprinos sam pa znaša 60 milijonov, tako da znaša celotni uslužbenški davek 330 milijonov in pri tem ne zaostaja mnogo za zemljarino, ki znaša za vso državo 460 milijonov Din in je tudi precej večji nego donos družbenega davka, ki je v proračunu ocenjen na 230 milijonov. Ne more biti dvoma, da spada izredni doprinos k uslužbenskemu davku, med one davščine, ki jih je treba čim prej ukiniti.

Nujno je zlasti vprašanje revizije trošarine na sladkor. Razen Italije ima naša država najvišjo trošarino na sladkor v vsej Evropi in posledica te znatne obremenitve je, da spada Jugoslavija med one države, kjer je povprečni konzum sladkorja najmanjši in znaša le četrtino odnošne petino konzuma v zapadno evropskih državah.

Tu imamo nadalje vprašanje trošarine na cement, ki je bila uvedena v letih najhujše krize. Ta trošarina predstavlja 35 do 40% vrednosti cementa franko tvornica in v tej obliki menda nima primera v drugih državah. Medtem ko je ostali gradbeni material prost vsake trošarine je cement obremenjen z visoko trošarino, tako da je oni, ki gradi s cementom, kaznovan, ker se poslužuje tega najmodernejšega gradiva. Pri tem je treba še upoštevati, da se znatni del skupne prodane količine cementa troši za javna dela, ki se s tem bistveno podražujejo. V zadnjih letih se opaža, da se gradbeni gospodarji še bolj izogibajo uporabi cementa, ki je pri nas še itak manjša nego v drugih državah. Lani smo potrošili le 32 kg cementa povprečno na prebivalca, medtem ko znaša potrošnja cementa v Nemčiji 210 kg, v Italiji 145 kg in v Češkoslovaški skoro 100 kg povprečno na prebivalca. Cement bi moral biti v naši državi najbolj udomačen, saj je Jugoslavija država, ki izvaža najboljši cement, ker ima s produkcijo cementa najboljše surovine. Z pred uvedbo državne trošarine na cement so se čule pri nas hude pritožbe, da je cement predrag, ker cementni kartel izkorišča potrošnike. Pri navedbi trošarine je bil sicer del te trošarine preveljen na tvornice, toda cena cementu se je po uvedbi trošarine še znatno dvignila.

Treba bi misliti tudi na olajšave pri takсах. Takse v administrativnem in sodnem postopanju so tako ogromne, da je za marsikoga danes finančno vprašanje, če vložijo prošnjo na administrativna oblasta ali pa tožbo na sodišče. V tej zvezi je treba omeniti tudi davek na poslovni promet, ki ni nič drugega, nego prikrita trošarina. Breme tega davka, ki hudo podražuje potrošne predmete, je tako občutno, da tega davka ne bo mogoče trajno držati v sedanjih izmeri, odnošno na osnovi 2,5%. Omenili smo le nekaj izrazitih primerov, kjer so davčna bremena brez dvoma pretrpna, da opozorimo na vprašanja revizije teh davkov, ki postajajo od dneva do dneva nujnejša.

Sklepi širšega strokovnega odbora za les

Kakor smo že poročali je imel širši strokovni odbor za les pri Zavoru za pospeševanje znanje trgovine 14. in 15. t. m. svojo prvo redno zasedanje. Na tem zasedanju so razpravljali o važnih aktualnih vprašanjih lesnega gospodarstva. Glede pradožene reforme železniške blagovne tarife je odbor zavzel stališče, da lesno gospodarstvo ne more prevzeti novega bremena višje železniške tarife, temveč zahteva glede na obeto-želje težko znižanje tarife. Ta sklep je odbor obširno utemeljil in z motivacijami predložil tarifnemu odboru, ki se je 16. t. m. sestel k plenarni seji.

Glede uredbe o minimalnih mezdah je bilo s posebnim oziranjem na gozdne delavce v sporazumu s predstavniki ministrstva za socialno politiko in notranje ministrstva sklenjeno, da se to vprašanje še enkrat prouči. Glede raznih davčno valutnih težkoj je bil izvoljen v Narodno banko poseben odbor, ki bo v stalni zvezi z deviznim odborom Narodne banke in bo predvsem skrbel, da se revidira cenik za zavarovalne valute pri izvozu. Na seji so bili predloženi tudi referati o mednarodnih lesnih konferencah v Varšavi in o zasedanju nemško-jugoslovenskega lesnega odbora v Eisenachu.

Svetovna produkcija umetne svile in umetnega bombaža

V preteklem letu se je svetovna produkcija umetne svile nadalje povečala, toda le za 19%, medtem ko je svetovna produkcija umetnega bombaža narasla kar za 100%. Produkcija umetne svile je namreč znašala v preteklem letu v vsam svetu 834.000 ton nasproti 450.000 tonam v prejšnjem letu. Produkcija umetnega bombaža pa je narasla na 290.000 ton nasproti 144.000 tonam v prejšnjem letu in 68.000 tonam v letu 1935. Celotna produkcija umetnih vlaken je znašala lani 824.000 ton, kar predstavlja že 12% svetovne potrošnje bombaža. Od celotne svetovne produkcije umetnega bombaža odpade 33% na Nemčijo, 27% na Japonsko in 25% na Italijo, na vse tri države skupaj na 85% svetovne produkcije. Precej pa se je produkcija umetnega bombaža razvila tudi že v Angliji. Zedenjih državah in v Franciji. Na Nemčijo, Japonsko in Italijo odnede tudi 49% svetovne produkcije umetne svile.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Gospodarske vesti

Kr. belgijske poslanstvo v Beogradu, ki je obveščeno o poslovanju nekoga podjetja (razstave) v Bruslju pod naslovom »Exposition Internationale d'Echantillons«, organizirane od »Diabolo-Club« v Bruslju (Galerie de la Reine), smatra za potrebno opozoriti tvežanje na dejstvo, da mu to podjetje ni znano. Nagrade, kolajne in diplome, ki jih podeljuje to podjetje tvežam razstavljalcem, nimajo vrednosti.

Nasodovanje avstrijskega izvoza lesa. Po znatnem dvigu avstrijskega izvoza lesa v zadnjem lanskem četrtletju zaznamuje avstrijska izvozna statistika za januar precejšnje nasodovanje. Nazadovol je predvsem izvoz v Italijo. Medtem ko je izvoz mehkega rezanega lesa v Italijo v oktobru dosegel 5292 vagonov in v novembru 3377 vagonov, je v januarju t. l. popustil zopet na 1789 vagonov. Celotni avstrijski izvoz je znašal v januarju 7196 vagonov, in sicer izvoz mehkega rezanega lesa 2359 vagonov (od tega v Italijo 1789), izvoz okroglega lesa 1839 vagonov (od tega v Italijo 898), izvoz brusnega lesa 1914 vagonov (od tega v Italijo 241), izvoz jamskega lesa 353 vagonov in izvoz tesanega lesa 730 vagonov (od tega v Italijo 589).

Borze

18. februarja

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi trgovali po 8.58, medtem ko je bilo za grške bone povpraševanje po 238. V zagrebški privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.5050 in v angleških funtih po 238, medtem ko so se grški boni nudili po 28.50. Nemški klirinski čeki stanejo v Ljubljani 14.32, v Beogradu 14.254 v Zagrebu pa 14.2750, odnošno za 15. marec 14.2250.

Na zagrebškem efektnejem tržišču so se državni papirji po znatni oslavitvi v zadnjih dneh znova precej dvignili. Vojne škoda, ki se je večerj trgovala po 445 je danes notirala 455 — 456 (v Beogradu je bil promet po 454 — 456, ob sklepu borznega sestanka pa se je najlil denar po 456.50. Do zaključka je prišlo v 7% Blatrom posojilu po 89.

DEVIZE

Curh. Beograd 10, Pariz 14.1625, London 21.6075, New York 429.25, Bruselj 73.10, Milan 22.58, Amsterdam 241, Berlin 174.0750, Dunaj 79, Stockholm 111.3750, Oslo 108.5750, København 96.45, Praha 15.1350, Varšava 81.70, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukaresta 3.25.

Ljubljana, Amsterdam 2402.66 — 2417.26, Berlin 1733.78 — 1747.66, Bruselj 728.45 — 733.51, Curh 996.45 — 1008.52, London 215.01 — 217.07, New York 4248.50 — 4284.81, Pariz 140.52 — 141.96, Praha 150.79 — 151.89, Trst 224.24 — 227.32.

Dobimo vzpenjačo na Pohorje? Zadruga obnovi propagando za vpis deležev

Maribor, 17. februarja

V ospredju zanimanja mariborske javnosti je bila smotnja seja upravnega in nadzornega odbora zadruga »Pohorska železnica«. V Emeršičevi restavraciji na Aleksandrovi cesti so se zbrali funkcionarji te zadruge in so seji prisostvovali med drugimi sreski načelnik dr. Šiška ter zbornična svetnika g. Pinter in Serec. Glavna točka večeršnjega zasedanja je bilo sklepanje o oddolžitvi, ali naj se akcija za dograditev pohorske vzpenjače nadaljuje ali naj se zadruga likvidira.

Iz obširnega in izčrpnega referata, ki ga je podal zadrugin predsednik g. Kordit, posnemamo naslednje zanimive podatke: Zgodovina te akcije sega v leto 1919, ko je pričel naraščati dotok obiskovalcev našega zelenega Pohorja, tako da je bila l. 1929. v Mariboru ustanovljena zadruga za pohorsko železnico. Uresničitev tega načrta bi bila za tujski promet Maribora in njegove okolice velikega pomena. Takrat je manjkalo, samo še 2.800.000, do čim bi danes morali izvesti celotno akcijo samo v lastnem krogu. Takrat so se zainteresirala za gradnjo pohorske železnice tudi tuja gradbena podjetja, kar pa danes ni več slučaj. Sprito dejstva, da bi bila

Imej čista usta! Ze od nekada cenimo ljudi, ki imajo čista usta in blestečo sobo. Orodje, ki se stalno rabi — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, pa sobe očistiti v vseh smereh! Ni strahu: zobje to prenesejo. Le alabe nege ne vzdržite! Zato: Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 455 — 456, 4% agrarne 58 den., 4% severne agrarne 58 den., 6% beguške 87 — 89, 6% daim. agrarne 87 den., 7% invest. 97 — 100, 7% Drž. hip. banka 99 — 101, 7% Blair 90 — 92,50, 8% Blair 94 — 97; deknice: PAB 230 — 224, Trboveljka 230 — 235, Gutmann 53 — 55, Sečera Osiček 145 — 155, Dubrovaška 400 — 420, Jaliranska 405 den. Beograd. Vojna škoda 456.50 — 457 (454 — 456), za februar 455 — 457, (450 — 456), za marec 454, den. (455), 4% agrarne — (60.25) 6% beguške 90.50 — 91 (89.50 — 91), 6% daim. agrarne 90 — 91 (90), 7% stabiliz. 98 — 100 (96), 7% invest. 98.50 — 100 (99), 7% Drž. hip. banka — (100), 7% Blair 91 — 91.50, 8% Blair 100 bl. (99), Narodna banka 7780 bl. (7780), PAB — (238.50).

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 18. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 94.125, za julij 89.875, za sept. 89.875; koruza: za maj 60.625, za julij 61.875, za sept. 62.875.

+ Winnipeg, 18. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 127.625, za julij 118.375, za okt. 98.

+ Novosadska blagovna borza (18. t. m.). Tendence stalna. — Pšenica: (78 — 79 kg) baška 178 — 180; sremenska 177 — 179; baška potiska 179 — 181, slavonska 178 — 180, koruza baška 90 — 92, banatska 89 — 91, baška nova sušena 103 — 105. Oves: baški 132 — 134; sremski 133 — 135, slavonski 136 — 138. Jčmen: baški in sremski 63/64 kg 142.50 — 145. Moka: baška in sremenska »Oz« in »Org« 272.50 — 282.50; »2« 252.50 — 262.50; »3« 232.50 — 242.50; »6« 212.50 — 222.50; »7« 182.50 — 192.50; »8« 125 — 130. Otrubi: baški in sremski v vrečah 98 — 100. Fižol: baški in sremski 208 — 205.

+ Budimpeštanska terminska borza (18. t. m.). Tendence prijazna. Koruza: za maj 13.08 — 13.10.

BOMBAS

+ Liverpool, 17. februarja. Tendence dobra vztrajajoča. Zaključni tečaj: za februar 4.94 (4.88), za maj 5.03 (4.98), za sept. 5.12 (5.07).

New York, 17. februarja. Tendence dobra vztrajajoča. Zaključni tečaj: za marec 8.96 (8.79), za maj 9.06 (8.87), za julij 9.13 (8.94).

železnica velikega gospodarskega pomena, bi bilo pričakovati, da to akcijo podpro vsi naši gospodarski in poslojni krogi. Tovrstne železnice so za tujski promet vabljive in privlačne in bi graditev pohorske železnice poleg že obstoječega Mariborskega otoka povečala dotok tujcev, kakor tudi domačinov. Dosedanji plačani deleži so narasli na din 191.641, podpisani in še neplačani deleži znašajo din 423 tisoč 470, do čim znaša doslej še neprepričano jamstvo mestne občine in banske uprave po din 500.000. — Gradbeni stroški so preračunani na 4.500.000 in je sedaj samo vprašanje, če bo zadrugi uspelo, da s poživljeno akcijo zbere še manjkajoči znesek.

Po živahni debati, ki se je razvila po izčrpnem referatu zadruginega predsednika, se je sklenilo, da se oddolžitvi vsem gospodarskim ustanovam ter zasebnikom prospekti pohorske železnice. Obenem pa naj bi se predvajala v tuk. kinogledališčih učinkovita reklama, ki naj bi zainteresirala čim večji krog našega obmejega prebivalstva za vpis deležev. Pozitivna akcija, časopisna reklama ter reklama v kinogledališčih je še zadnji polizkus zadruga »Pohorska železnica« za izvedbo tega idealno zasnovanega načrta. Če bi to ne uspelo, bi sledila likvidacija zadruga.

Jetika med Ljubljančani

Umrljivost je zadnja leta povprečno enaka

Ljubljana, 16. februarja.

Značilno sliko o zdravstvenih razmerah v Ljubljani nam podaja statistika o gibanju tuberkuloze. Lani je za jetiko umrlo v Ljubljani 76 domačinov in 47 tujcev, ki so se prišli zdraviti v naše bolnišnice. V najlepši življenjski dobi od 15 do 30 let je umrlo 18, od 30 do 40 let pa 23 domačinov. Ugodno znamenje je, da je za jetiko umrl en sam dojenček in da jetika ni zahtevala nobene žrtve v starosti do 15 let. Po poklicih umirajo za tuberkulozo največ pripadniki prostih poklicev (17), uslužbenci industrije (16), delavci (13), nameščenci (13) in pa, kar je še posebej zanimivo, redovnice (5).

Nasproti stanju v prvi dobi po svetovni vojni je umrljivost za tuberkulozo v zadnjih letih kljub mnogim socialnim nepravilnostim, zlasti kar se tiče stanovanjske mikrozije, ostala povprečno ista. Opaža se celo majhna tendenca k znižanju na stopnjo, ki je običajna v najbolj zdravih mestih. Mestni občini pa so naložene še številne in težke naloge, da se naša zdravstvena

organizacija izpolni do stopnje, ki bo ustrezala potrebam. Tako je Ljubljani nujno potrebna posebna bolnica za zdravljenje tuberkuloze z izolirnico za odprte primere, ki so nevarni svoji okolici. Leta in leta se vlečejo razne ankete, akcije, posvetovalna in intervencijske, a doslej je vse prizadevanje ostalo brez uspeha. Posebno pereča je ustanovitev vsaj primitivnega, časnega zatočišča ali azila za brezposelne z odprto pljučno tuberkulozo, ki nimajo stalnega bivališča. Ponovno se je že razpravljalo o ustanovitvi gozdne šole za slabotno in ogroženo dečo, v kateri bi dobivali otroci poleg šolskega pouka tudi dovolj prilike za sončne in zračne kopeli in pa tečno prehrano. V tekočem proračunu je že določen znesek 50.000 din za ustanovitev te šole, vsoto pa bo treba prihodnje leto ponoviti, ker je za ustanovitve moderne gozdne šole potrebnih vsaj 100.000 din. Za gozdno šolo bi bil najprikladnejši prostor ob Vešnji poti pod Rožnikom ali pa jasa sredi visokega smrečja v Regaljevem gaju na Gradu.

Jugoslovensko odlikovanje tržaškega župana

Trst 18. febr. I. Tržaški župan Salem je na predlog predsednika jugoslovenske vlade odlikovan z ukazom kr. namestnikov z redom Sv. Save I. stopnje.

Minister Spaho v Milanu

Milan, 18. febr. I. Jugoslovenski prometni minister dr. Spaho je danes dopoldne v spremstvu svojega pomočnika inž. Schnellerja ter večjega števila višjih uradnikov prisel v Milan. V Italiji ostane 15 dni ter bo proučeval italijanske sisteme motorizacije in elektrifikacije železnice.

Novi bolgarski tiskovni ataše

Beograd, 18. febr. p. Davi je prišel v Beograd novi tiskovni ataše bolgarskega poslanstva Misa Georgijev.

Danski kraljevski par na Rivieri

Kodanj, 18. febr. AA. Kralj in kraljica eta danes odpotovala preko Berlina v Cannes.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Dunaj, 18. febr. p. Trgovska pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo potekajo zadovoljivo. Glavno vprašanje, ki ga je treba še reš

Zadnja pot grškega princa Nikolaja

Evzoni spremljajo pokojnikove telesne ostanke, ki jih peljejo v krsti na lafeti

Porast Turkov za 3 milijone

Dve tretjini turških državnih uradnikov je neporočenih

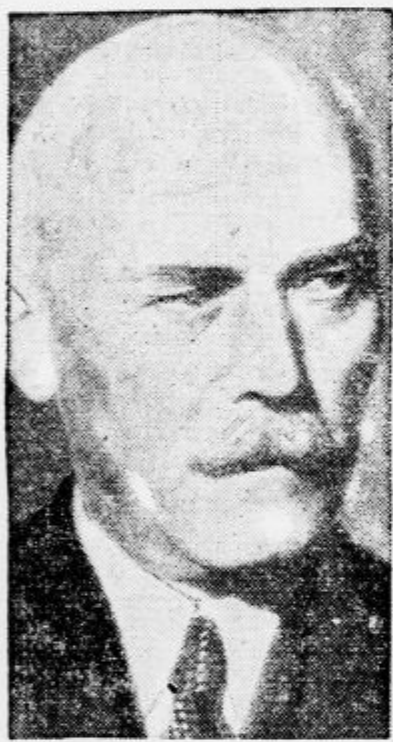
Turška vlada pripravlja zakon, po katerem bodo morali v bodoče vsi samci med 25. in 40. letom plačevati poseben davek. Pri tem izjavljajo oblasti, da jim ne gre za nove davčne dohodek, temveč za to, da se prepreči nazadovanje porodov. Neko štetje je pred kratkim ugotovilo, da je približno 61 odstotkov vseh turških državnih uradnikov med 25. in 40. letom neporočenih.

Istočasno pa javljajo, da se bodo v bližnjem času približno trije milijoni Turkov, ki živijo v inozemstvu, preselili v Turčijo,

tako da bo dežela dobila nov, vsega upoštevano vredno prirastek prebivalstva. Gre za 900.000 Turkov, ki živijo danes v bolgarski Dobruži in za nekaj čez 2 milijona Turkov, ki živijo v Jugoslaviji in v Rumunski.

Turška vlada se je z vladami Jugoslavije, Bolgarske in Rumunske domenila, da bodo smeli Turki, ki živijo v teh državah, prodati svojo posest in odriniti z vsem svojim imetjem v Turčijo. Tu jim bodo dali nato ustrezajoča zemljišča in država jim bo pomagala na vse načine, da si ustvarijo novo eksistenco.

Zapustil je Moskvo

Nemški poslanik pri moskovski vladi von der Schulenburg je bil odpoklican ter je že prispel v Nemčijo, odkoder se ne bo več vrnil na dosedanje mesto.

Sončni mrk imajo na programu

Z rta Dobre nade poročajo, da bo po podatkih zvezdoslovca dr. Jacksona v bližini Kapskega mesta 1. oktobra 1940 sončni mrk, ki se bo dobro videl med Calvinom in Cradockom, torej na progi, do 610 km. Prav tedaj bodo tudi svečano slavili stoletnico ustanovitve Kapskega mesta. Prireditelji svečanosti so zaradi tega uvrstili v program proslave tudi sončni mrk, s katerim hočejo nuditi zlasti tujcem svojevredno senzacijo.

Potniška ladja „Pasteur“

V francoski ladjedelnici St. Lazaire so pred kratkim spustili v morje potniško ladjo »Pasteur«. Ladja bo oskrbovala potniški promet med Francijo in Južno Ameriko ter bo nadomeščala parnik »Atlantique«, ki je zgorel 1. 1933 v Indijskem oceanu.

Graziani je hudo bolan

Maršal Graziani, bivši podkraj Abesinije, ki se je vrnil te dni v Italijo, je hudo bolan. Zaradi visoke temperature se ni mogel pokazati ljudem pri izkrcanju v Messina. Premislili so ga z ladje naravnost v bolnišnično sobo.

Polarni psi v vojaški službi

Izvrstna pomoč za francoske planinske polke

Francoska polarna raziskovalca Michel Perez in Paul Emile Victor sta v svojo domovino privedla vprego eskimskih psov in te so poskušali uporabiti za prevažanje streliva oddelkom »modrih hudičev«, kakor imenujejo na Francoskem vojaške planince.

Ze po prvih poskusih so se polarni psi tako dobro obnesli, da jih bodo uvedli kot pomočnike planinskemu polku. Poskusi, ki

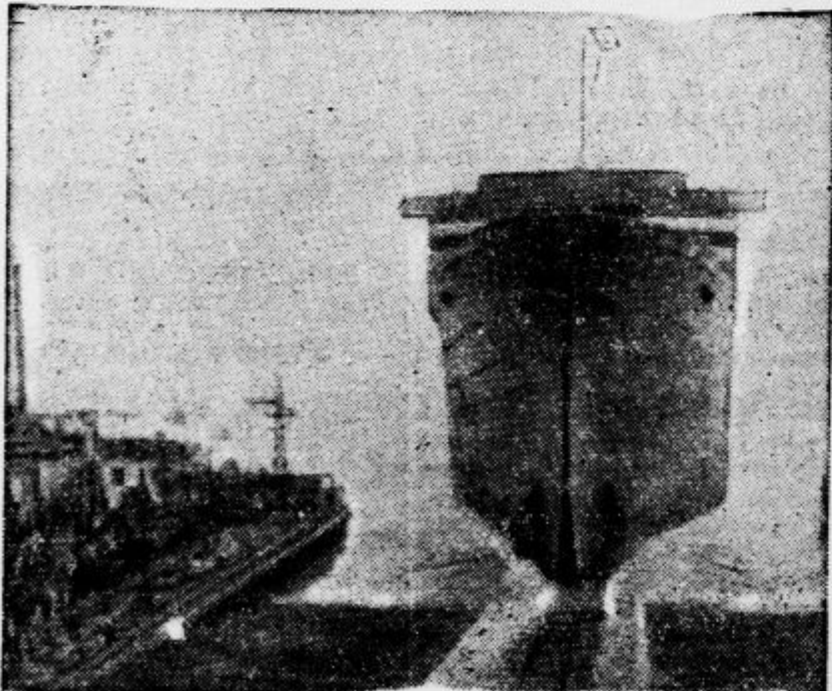
so jim prisostvovali generali Mittelhauser, Dusieux in Garchery, so pokazali, da so eskimski psi neprimerno zmogljivejši in hitrejši nego psi, ki so jih doslej uporabljali za te namene. Vprega eskimskih psov je vlekla dvakrat težji tovor streliva nego vprega planinskih psov in je prišla vseeno hitreje do cilja nego ti psi. 80 kg težak tovor živil je privlekel do Forta Gondransa v višini 2400 m v 1 ur 40 minutah, dočim so doslej za isti transport potrebovali kolono devetih nosačev, ki so isto pot opravili komaj v pol dne.

Sonja Henie postane letalka?

Potem ko je dala slovo ledu, se je skušala Sonja Henie uveljaviti v filmu. Toda dosegla ni kaj prida uspehov. Zdjaj poročajo iz New Yorka, da je šinila Sonji v glavo misel, da bi se podala na pot čez Ocean z letalom, ki bi ga krmaril pilot Dick Merrill.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

„Pasteur“ je zaplaval v morje

V ladjedelnici St. Nazaire so te dni splovili novo francosko ladjo »Pasteur«, ki bo nadomestila zgoreli »Atlantique« v pomorskem prometu med Francijo in Južno Ameriko

Komorni sluga T. G. M.

Te dni so v praškem krematoriju sgradi telesne ostanke dolgoletnega komornega strežaja pokojnega prezidenta Masaryka, Josefa Huze, ki je umrl 14. februarja v praški bolnišnici. Huza je bil zadnja leta bolan, zato so ga upokoili. Ko je ležal Masaryk na smrtni postelji, je Huza vstal, da je zadnjič videl Osvoboditelja. Huza je stopil v Masarykovo službo, ko je bil še v ruskem ujetništvu. Pred vojno je bil komorni sluga pri grofu Czerinim. Na ruskem bojišču je bil ujet, toda potem je stopil v češkoslovaško legijo in 1. 1917 so ga prideli Masaryku, katerega je stregel, dokler so mu dopuščale telesne moči.

Še tri mesece na ledni plošči?

V sredo proti večeru se je ruskemu letalu prvič posrečilo, da je pristalo na ledni plošči pri ruski ekspediciji. Letalo sta vodila piloti Cerevišni in Karabanov. Aeroplan je startal z aerodroma v bližini »Murmanka« in se je čez čas vrnil nazaj k izhodišču svojega poleta. Papaninova skupina ima, kakor poročajo letalci, dovolj živila in vodja ekspedicije namerna ostati na ledni grudi še tri mesece.

Pariške krojačice stavkajo

V pariški damski konfekciji je zastavkalo 3000 krojačic. Stavka ima gmotno ozadje. Krojačice zahtevajo 20 odstotno povzvišanje svojih prejemkov.

Hitlerjev zaupnik na Dunaju

Novi avstrijski notranji minister Artur Seyss-Inquart

Doživljaj filmskega

„Dol z njim!“ — Charles Boyer v ječi zločinca

V Saint-Omeru na Francoskem so delali zunanje posnetke za nov film. Zjutraj na vse zgodaj so policisti zbužali prebivalce malega mesta in jim naročili, naj se ne ustavljajo pred justično palačo, kjer bodo snemali prizore za film. Uspeh je bil sijajen: ni minila ura, ko se je pred zgradbo justice zbrala silna množica ljudi. Sele okrog 9. je uspelo napraviti nekaj miru in snemanje se je lahko začelo.

Iz sodnega poslopja je stopil mož, ki so ga spremljali trije policisti z nekim brigadirjem. Mož je bil sloviti filmski igralec Charles Boyer, ki so mu za to svrhu dali podobo »zločinca«. Na določeno znamenje je zavpil zbor statistik: »Dol z njim!« Toda prizor se je ponesrečil, kajti vsi ljudje so se začeli krohotali. Prizor so morali po-

noviti in tokrat je bilo občinstvo bolj disciplinirano. Se samo je sodelovalo s krepkimi klici: »Dol z njim!« Jeta, ki je poleg sodnice, se je odprla in stražniki so »zločinca« izročili nekemu pazniku. Težka železna vrata so se spet zaprla. Ljudje pa so potem z rastočim začudenjem čakali, da se vrata spet odpro. Boyer pa je ostal v ječi. Jetniški paznik, ki je »zločinca« sprejel, ni vedel namreč ničesar o tem filmskem snemanju in tako je svojo nalogo izvršil z vso potrebno resnostjo in natančnostjo. Hotel je igralca tudi po predpisih ostrčiti do gole kože. Seveda je Boyer protestiral, kar se je dalo. Paznik njegovim izjavam ni hotel verjeti. K sreči je prispel pravčasno upravnik jetnišnice in igralca rešil nadaljnjih sitnosti.

Kitovo srce

V San Franciscu imajo senzacijo posetne vrste. V pristanišče se je izžubil kit, baje 20 m dolg, ki si sedaj zaman prizdeva, da bi našel izhod na prosto morje. Z udarci svojega močnega repa dela valove, ki so nevarni čolnom. Pristaniške oblasti so bile prisiljene, da povečajo redarsko službo, da bi mogla zadrževati radovedno množico, ki ima z »Winniejem« kakor so kita takoj imenovali, in njegovimi plavalnimi vezbami seveda veliko veselje. Sedaj so se odločili celo za pravi lov na kita, ki mu bodo prisostvovali tudi enameciki velikih hollywoodskih filmskih družb.

Razburjenje vrlih »Friscoveev« si lahko razlagamo, če primerjamo velikost kitovih organov z drugimi živalmi. Jetra tako velikega kita imajo velikost krava, jezik pa velikost slona. Srce mu je veliko kakor vol. Kitovo olje in kitova moka sta glavna priložnost iz takšne živali, ki tehtata do 70.000 g. Kitova moka je zelo dragocen dodatek k živinski krmili. Dragocena pa so tudi druge snovi, ki jih dobivajo od kitov, kakor ribja kost, ribje olje t. t. d.

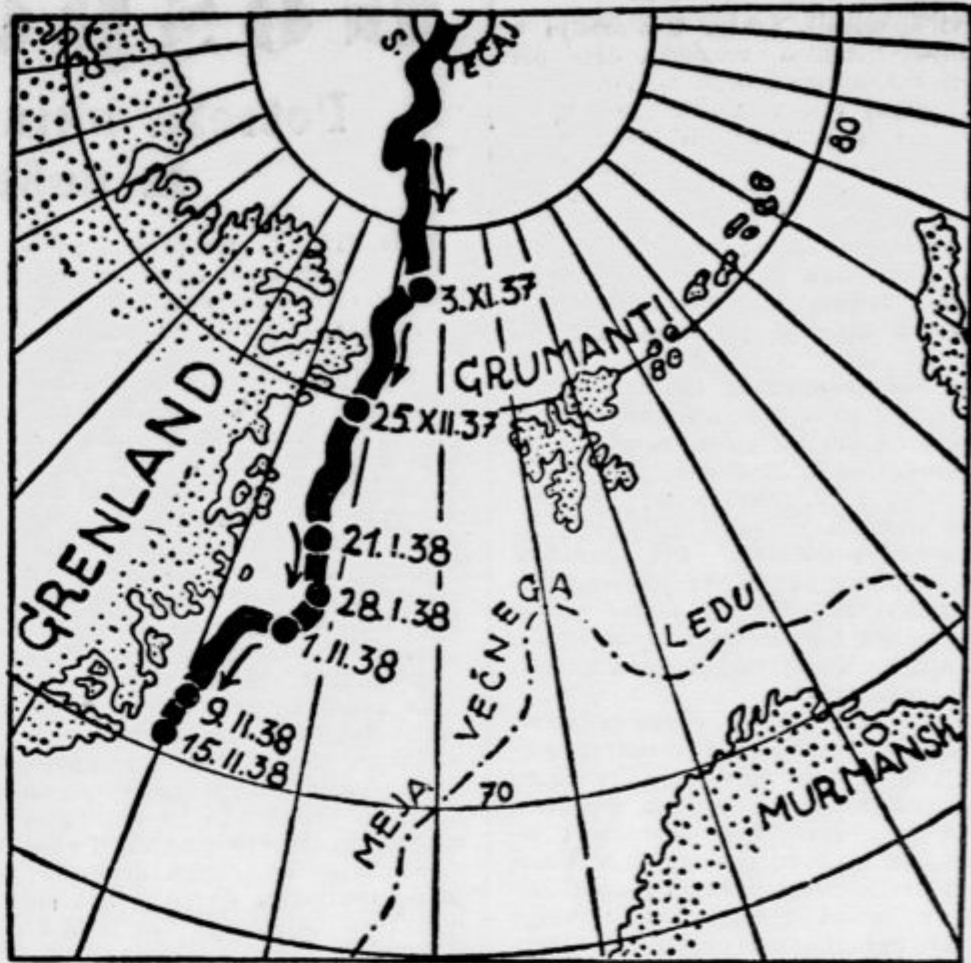
Konec angleškega konzulata v Leningradu

Na prošnjo ruske vlade je Anglija likvidirala svoj zadnji konzulat v Rusiji, konzularno zastopstvo v Leningradu. Kdo bo v bodoče izdal vizume ruskim državljanom, ki bodo potovali v področje britskega imperija, ni znano.

Nemški letalci se uče tujih jezikov

»Essener Nationalzeitung« poroča, da da se morajo po odredbi nemškega generalnega štaba učiti nemški vojaški letalski častniki tujih jezikov. Gre v prvi vrsti za poljsko, češko, ruščino, šele potem so na vrsti angleščina, francščina, italijanščina in drugi jeziki.

Papaninovcem se bliža rešitev

Ledno ploščo, na katero je pred devetimi meseci izkrcalo letalo ruske polarne raziskovalce Papanina, Krenkla, širšova in Fedorova na Severnem tečaju, je morská struja zanesla sedaj že prav do grenlandske obale. Ledolomilca »Tajmir« in »Murmansk« sta se ogroženim ruskim junakom že toliko približala, da je vsak čas pričakovati njihovo rešitev. Debela črta na zemljevidu kaže pot, ki jo je ledna plošča napravila od Severnega tečaja proti Grenlandu.

Borba za gosja jetra

Prepir med francoskimi sladokusci

Med francoskimi gastronomi je nastal prepir. Prepirajo se o tem, da-li naj se gosja jetra servirajo ob začetku obeda ali pa na njegovem visku.

Curnonsky, »knez sladokuscev«, je na čelu tistih, ki zagovarjajo prvo stališče. To jed je mogoče le tedaj pravilno ceniti, pravi, če jo začneš pospravljati s svežim tekom ob začetku velikega obeda, ne pa kot četrti ali peti obrok. Še večji greh proti zdravemu okusu pa je ta, če se gosja jetra servirajo z zeleno solato po pretvezo, da se dobro vino potem rajši pije. Knez sladokuscev, ki mu je ta naslov podelila akademija gastronomov, zaničuje tiste plebejce, ki ne vedo, da kislina solatnega jesiha otopi jezik, tako da se vino potem ne more prav uveljaviti.

Navzlic vsem napadom proti običajnemu položaju gosjih jeter v jedilnem vrstnem redu pa so veliki pariški restorani ob zadnjih praznikih obdržali ta položaj nespremenjen. Drug zelo znan pariški gastronom,

Prosper Montagne, čigar kuhinja je svetovno znana, se teorijam svojega prijatelja Curnonskega smeja. »Gosja jetra«, pravi, »spadajo na visok obrok, ker so sama višek naše umetnosti. V mojih menijih zavzemajo med obroki peto mesto. Sele po gosjih jetrih in ne istočasno z njimi pa je servirati zeleno solato. Ni nobenega tehničnega razloga, da bi to dobro tradicijo spreminjali.«

To polemiko zasleduje večina prijateljev gosjih jeter z nasmeškom in brez strasti. Zadoštuje jim menda to, da ta jed ne manjka ob nobenem slavnostnem obedu in da je rožnate barve, ne pa ravne ter da ima tisti nežni vonj, ki je razločno znamenje njene najvišje kakovosti.

Dediči

do dvanajstega kolena

Že šestnajst let se vleče v Bruslju zapuščinska razprava po Delfini Orlayevi, ki je v svoji oporoki določila, da se ima njeno večmilijonsko premoženje razdeliti med sorodnike do dvanajstega kolena. Ob lasti so morale v ta namen izgotoviti genealogijo, in to delo je trajalo več let. Ugotovili so, da prihaja v poštev za dedščino 4760 oseb. Med čakanjem na razdelitev dedščine je vsakega umrlo že 150 sorodnikov, rodilo pa se je 55 novih upravičencev.

Kontrola

v Sredozemskem morju

Patrolja vojnih ladij v bližini španske obale

A NEKDOTA

Ko je avstrijski cesar Jozef II. obiskal sestro, kraljico Marijo Antoinetto v Parizu, se je ganjeno zagledal v njene lase, počesane po tedanji modi silno visoko, in je dejal:

»Toni, ta pogled mi je dober — tvoja pričeska me spominja na zvonik Sv. Štefana!«

VSAK DAN ENA

»Micka, Micka! Včeraj ste mi razbila vazo in tri čaše, danes zopet dva krožnika. Kaj pride na vrsto jutri?«
»Mistova, upam, da nič, ker imam polno glavo izhod!«
»Everybody's weekly«

Kulturni pregled

Ob krstni predstavi Kreftove »Velike puntarije«

Razgibano življenje v Drami priča, da se vrše zadnje skušnje za krstno predstavo izvirnega slovenskega dela, v uspeh katerega verjamejo najstrožji in najbolj skeptični sodniki, ki so odgovorni za vpriporitev: igralci. Prognosa je po mnenju pretežno večina kar najugodnejša. Med skušnjami so vroča razmotrivanja o vrednosti dela, o njegovih vrlinah, o prednosti krajev, ki so bile izvedene igre v prid, o vsem, kar se pač tiče vpriporitve.

Dramatik Bratko Kreft

Oder se spreminja s menjavo prizorov iz kmečke sobe, kjer se poraja punt, v dvorano pri škofu, banu Draškoviču, v bojišče pri Stubiških toplicah — v ječo, kjer se zaključuje tragedija slovenskih kmetov.

Trpljenje izmučene raje, spletke posvetne in duhovske gosposke, boji med obema strankama, trpinčenje ujetih puntarjev, razvoj posameznih moških in ženskih usod — vse ga spaja v odskih učinkovitih slikah v niz prečesljivih, glotoko dojmljivih prizorov, iz katerih veje realistično podano življenje.

Nihče, kdor ni bil priča številnih skušenj na odru, ne ve koliko truda in dela je vloženo v predstave, kjer nastopajo korpari, ki je treba poskušati vsak najmanjši prizor, ki gre pri vpriporitvi, če je dobro nastudiran skoro neopažen mimo, če pa je slabo narejen, bo v oči in kvari iluzijo. In tako živimo v Drami dan za dnem to krstno predstavo v znamenju povelja »O sceno se enkrat in potem še enkrat — in končno nič ne pomaga — ni dobra: še enkrat! In spet se zgrinjajo komparji na oder, spet se ponavljajo prizori in bitke, spet doni trobenta in se čuje korakanje puntarjev in puntarske pesmi: In v kup, le v kup, uboga smnajna, heja, heja. Za staro pravdo zlobi bu drajnal heja, heja... Zimzelen za kljub! Punt naj reši nas tlačenjski muk! Besedilo je na melodijo stare puntarske pesmi iz L. 1525, napisal pesnik M. Klopčič.

Vsa teža dela stoji na ramah našega prizadevnega mladega režiserja ing. Stupice, ki je izdelal poleg režije tudi — kakor vedno — načrt za inscenacijo, ki obeta biti prav originalna in posebno smotrna, kar je pri delu tako velikega obsega kot je »Velika puntarija« velike važnosti.

Režiserjev namen je bil predvsem podati delo čim verneje in resničnejše, brez najmanjše primere kakor romantike — in to popolnoma v smislu avtorjeve zamisli. Moderna sodobna dramatika se skuša osvoboditi vsega življenjsko neresničnega, kmečki upor pa je bil krvavo resna, tragična resnica. Kot tako jo je podal Kreft v svoji zgodovinski kroniki, ki se dojmoma kakor pisana fraska, s številnimi ljudskimi usodami, ki se skrivajo v ozadju vojne med kmeti in fevdalci.

Kaj smemo pričakovati od igralcev? Mislim, da smem brez pretiravanja reči, da prinašajo sedaj, ko je sezona na vrhuncu najlepše plodove svoje igralske domišljije, silno individualno zamišljene like, katerih vsak je sam zase v sebi zaokrožena drama človeške usode. Kreft je dal vsaki, tudi najmanjši vlogi dinamiko, tako da so imeli igralci hvala vredno delo pri oblikovanju vlog.

Režiser ing. B. Stupica

Odveč bi bilo tu govoriti o vsebini igre, saj je zgodovinska snov pač vsakomur znana, ali pa si je izročil, ki je izšla v knjigi v založbi »Slovenske Matice« marsikdo prebral. Kreft je preiskal vse dosegljive zgodovinske vire ter na njihovi podlagi razvil dejanje, tako da ustreza v vsem natančno resničnim dogodkom. Za marsikoga bo novo dejstvo, ki ga je odkril zgodovinar Šišić, da Gubca niso kronali z razbeljeno, temveč samo z nekoliko razgato krono, ker jim je bil namen podaljšati obojenčovo trpljenje, ko so ga osmešili pred smrtjo na pustno nedeljo kot kralja norcev. Kreft je uporabil to novo resnico v 5. dejanju, ter tako dosegel odskočno verjetnost kronanja.

Tako stopa ta najzanimnejši dogodek iz slovenske in hrvatske zgodovine s krstno predstavo »Velike puntarije« prvič na slovenski oder.

Kdo je skrivnostni pesnik Robert David?

(Dopis iz Prage.)

Ko je predlani izšla zbirka »52 bridkih talad večnega študenta Roberta Davida« je bilo v praških literarnih krogih dokaj živahno. Pesniki značaj teh balad je namreč pričal, da gre za zelo nadarjenega avtorja, ki zasluži, da bi bil predstavljen češkemu literarnemu občinstvu. Villonovski slog teh balad je dajal nekaterim kritikom povod k mnenju, da se skriva za psevdonimom znani pesnik Jiří Mahen, ki je že pred vojno pisal pesmi pod vplivom Villona. Sumili so tudi znanega lirika Josefa Macha, ki se je že nekolikokrat skrivljal za psevdonimom. Veliko domnevanj je bilo, mnogo hvala in graje, na koncu pa so izbrali to zbirko razni nepriznani periferijni pesniki, ki so skrivnostni obrazov nagajali v praških kavarnah, češ, to sem jaz, pa to le med nami.

Danes pa, ko imamo pred seboj drugo zbirko »100 sonetov zadržanki vnešenosti študenta Roberta Davida« (Praha 1932, Fr. Borový) je vsakomur literarno izobraženemu čitatelju jasno, da ni Robert David nihče od navedenih pesnikov, niti nikak »pošte novca«, temveč da je to eden od največjih sodobnih čeških lirikov Vitezslav Nezval. Sicer pa so se že po prvi zbirki Roberta Davida odzvali poznavalci Nezvalove poezije, ki so trdili, da je med njo in Davidovimi baladami vidna ne le formalna podobnost, temveč tudi notranja zveza. Tako n. pr. dr. Ferdo Soudek, pisec zanimivega, knjižno izdanege esaja »O Nezvalovi a povlačne generacije« (Praha 1933) sodi v svojem ostro pisanem članku v »Kulturi« (I. I. št. 2), da je »knjižico ekletičnih in idejno pogrešenih, toda formalno zelo dovršenih pesmi pisal rutinirani literat, izvežban na desetih knjigah... ki je na devet desetih podoban Nezvalu.«

Vitezslav Nezval je češki predstavnik mednarodnega poetičnega surrealizma. Kakor Breton in Eluard, je tudi on napovedal vojno racionalistični poeziji, realizmu v literaturi in akademski obliki stih. Njegove zadnje knjige so prototip surrealističnega avtomatizma, zraženega na infantilnem grmadnju predstav, ki so predvsem seksualnega značaja. Izobražen čitatelj formalno virtuozne poezije večnega študenta Roberta Davida bo kaj kmalu prišel na to, da je balada in soneti pri vsem svojem kar naturalističnem realizmu niso nič drugega nego

poprimitivljen prepis surrealističnih, psihanalitičnih kontekstov formalno revolucionarne Nezvalove poezije. Pokazalo se je, da s tako vno omenjan surrealizem, ki prezira vse stare pesniške oblike, enostavno ni zadostoval vsestranskemu Nezvalu, ki je občutil potrebo, da se izpiše tudi v povsem normalnih in preprosti pesmih, kakršne je zlagal v svoji mladosti. V Pragi je danes jasno, da je edino Nezval lahko pisal te verz, ki so po svoji formalni vituoznosti na vrhuncu češke pesniške oblike pri tem pa po svoji duhovni vsebini očitno samo izražajo, v kateri išče velik pesnik olajšanja od lastnega, prerogozno izvajenega programa.

Iz čudnih, nepristopnih sohan surrealistične poezije, je stopil Nezval v dve zbirki na realna tla, kjer imajo baseno enostavni zakoni človeškega bitja in življenja. In izkazalo se je, da se počuti na njih dobro in da se na njih zelo svobodno giblje. Take oblike ne neprisiljenosti ni pokazal doslej noben povojni češki pesnik in le redko kdo med njimi bi bil zmogel tako dovršenih sonetov. Poleg tega pa je treba poudariti, da je čutnost in politenost Davidove poezije na las podobna tisti, ki jo poznamo v Nezvalovi pesmih. V mladinskem pesništvu smo čitali tako rafinirane, včasih tudi mehane rime, na kakršnih sta tako bogati obe Davidovi zbirki, samo pri Nezvalu. Pesnik »Absolutnega grobarja« se nam zdi le apartni brat v pesniških slikah neizbrčnega Roberta Davida. Pri obeh je enako poezija razkošna igra. Skratka, kdor je po prvi zbirki še dvomil, da je Nezval skrivnostni pesnik Robert David, se je na »100 sonetih« lahko o tem prepričal.

Tudi drugače je slučaj Roberta Davida dokaj zanimiv. Ko je padel sum na Nezvala, so ga nekateri detektivsko zasledovali, da bi dobili vsaj majhen dokaz, ki bi jim potrdil domnovo. Dognali so, da Nezval, ki je kaj skop na izrazih pohvale sodobnih čeških pesnikov, ni nikoli, četudi izjava, rekel besede proti Davidu, temveč da je v intimni družbi celo na pamet recital z njemu lastno emfazično balado za balado večnega študenta in to — brez napake. To smo navedli kar tako, za dokaz, da so tudi v Pragi govorice med literati in o literaturi. Pa o prijetna, neškodljive in zabavne. O. B.

De Benedetti, Rdeče rože

»Rdeče Rože« Alda de Benedetti, ki so v lepem skrbnem prevodu Cirila Kosmaja in režiji Bratka Krefta prišle na oder Narodnega gledališča, so vedra mešanica komedija o zakonskem trikotu, ki v čudovitem, iskrenem espiju prikazuje nenavadno pustolovščino iz življenja lepe, mlade žene. O zakonskem trikotu, smo rekli, a prav za prav je vsa zgodba samo namišljena, v njej pa prihajajo do izraza najfinjši odtenki etosa in ljubezni, da ima delo tudi resnično umetniško vrednost. Majhna pomota s krivo telefonsko zvezo sproži cel plaz dogodkov, v življenju mlade, lahkomiselne žene, ki je bila morda že izdavana pripravljena, da iz vsega srca pozdravi prvo veselje priliko v grah. plane senzacija. Ljubzen, ki se je bila v zakonskem življenju dveh ljudi že do dobrih mere iztrošila, si na lepem začne izmišljati šopke vrtine in blažena pisma, da se srca vnovič razvijejo in po mnogih težkih, skorajda že obupnih zablodah vno-

viš najdejo pot drugo do drugega. Ko se na koncu vse razjasni in izravna, se vrne življenje v stare kolese, v hiši izvzva zavladata sreča in mir.

Ob smiselni inscenaciji inž. arh. Franza je režija našla delo lepo, skladno podobo in doživeli smo vpriporitev, ki kaže komediji pot in stil. Odlična je Mira Danilova kot Marina Verani. V liku kmetice, deklško zaljubljene žene je ustvarila prizore, kakršnih v igri našega odra morda še nismo doživeli. Jan je dal v dovršeni, dognani podobi vlogo njenega moža, ubranjo je živel z njunim miljejem Sancia kot hišni prijatelj dr. Savalli. Slavčeva je prikupno igrala služkinjo Rozino. V celem je komedija dosegla prav lep uspeh in bo brez dvoma še mnogo večerov polnila hišo. L. M.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Zapiski

»Življenje in svet« prinese v prihodnji (ponedeljski številki) članek priv. docenta dr. Boža Škerjaka »Človekovi predniki. Ob osmdesetletnici Eugena Duboisca. Nadaljuje se članek dr. Frana Götela »Spolna zabloda« (IV. Abnormalnosti in zablode. V. Fetiš). Ivan Podraž našenja življenjske velikega nemškega filozofa Arthura Schopenhauerja, žigar 150 letnico rojstva se 22. t. m. spominja kulturna Evropa. Z zanimivim pojavom v življenju narave nas seznanja članek »Priateljstva z bakterijami. Nadaljuje se Dumasovi »Trije mušketirji« z Njorrandersovimi ilustracijami. Izvirni dopis »V Francoskih Alpah« nas seznanja z življenjem za hrblom mogočnega Montblanca. Sledi članek o japonskem narodnem junaku admiralu Tozu. Naravoslovno zanimivost vsebuje prispevek »Razred pri živilih«. V rubriki »Naš jezik« se oglašajo jezikoslovci Ivan Košičal k vprašanju »Inženjer ali inženir«. Rubrike Fotoamatier, Filatelija, Praktične novosti, Šah in druge zaključujejo številko, ki prinaša obilo drobiža in ilustracij.

Debut gđ. Heybalove. V torek je bila v opernem gledališču za premierski abonma predstava Gotovčeve komične ljudske opere »Ero z onega sveta« z milim gostom J. Križajem v vlogi gazde Marka. Operna uprava je to ljubko delce, eestavljeno iz samih narodnih motivov, ponovno uvedlo v spored, ker se je izkazalo, kot solidno, zabavno in miškovno. Vloga Djule je podala to pot gđ. Heybalova, sopranistka, čije glas ima prav lepe kakovosti. V vseh legah zveni prijetno in v barvi izenačeno. Tudi pro-formosti mu mikler ne nedostaja. Le nazalni način petja kaže, da ga pevka še ne izkorišča ideal-

no. Izrečki je gđ. Heybalova še toliko spretna, da je bil lik Djule dovolj verjeten. V nastopu samem pa je bilo toliko sigurnosti prav z muzikalne strani, kakor je pri debutantih ni alepa opaziti. Delo samo pa tudi nastopajoči s gostom in debutantko vred so bili deležni toplega odobravanja.

P. Sivie.

Leneki g. Dermota. G. Dermota je muzik len in vester pevec. Kljub veliki zaposlenosti na Dunaju, kjer zmaguje s svojim mladostnim alanom in zanositostjo že težke vloge operne literature in kjer je priljubljen oratorijski pevec (kar je a koncertom dokazal), se ni plašil, peti pri nas vse v slovenščini. Zanimanje za njegovo gostovanje v opari »Onjezine« je privabilo mnogo njegovih znancev in častilcev v gledališče, in so njemu pa tudi ostalim solistom sledili z vidnim zanimanjem, tako da je predstava potekala v prijetni napetosti. Dermotov Leneki je prikupne mladostne zunanosti, ki prav dobo kontrastira umirjenemu Onegru s svojo živo, nepremišljeno naravo. Pevski se je gost razvil predvsem v srednji in visoki legi, ker ga je silna indispozicija ovirala v nižini. Po lepoti prednjači njegovo polglasno in tiho petje (mozza voce in piano) prad polnim tonom, ki ga pevec še vedno jemlje sunkovito, v kar ga zavaja njegov zanositi temperament. Pravilno naraščanje in pojevanje tona je zadosten dokaz, da g. Dermota svoj glas klub svojim mladim letom že obvlada in je obenem s prirojenjo častilečnostjo in pa neznanim veseljem ter zadovoljstvom nad petjem samim zadosten porok za nadaljnjo karijero in izpolnitev našega rojaka. On. gđ. Kolacio in P. Petrič, posebno pa gđ. Oljdekop so bili deležni aplavza na odprti sceni. P. 8.

S P O R T

V Bohinju so začeli

Danes je prvi dan velikega praznika gorenjskih smučarjev

Voditelji naših zimskih športnih organizacij se močno prizadevajo, da bi pritegnili v klubse vrste čim več mladine in vzgojili čim več dobrih tekmovalcev. Še bolj pa si prizadevajo, da bi vzbudili zanimanje široke javnosti za šport, predvsem smučanje, ki prinaša nekaterim krajem lep vir dohodka in precejšnje blagostanje. Skoraj vse smučarske prireditve, ki so bile v zadnjih letih v naših krajih, so se vršile skoraj po isti shemi, ki pa se je že močno prežvela. Tekme v tekih in ekoki so prva leta vzbujale zanimanje široke javnosti, predvsem tudi one, ki je na to gibanje gledala tudi s suho stvarnostjo in praktičnimi računi.

Prva leta se je pri smučarskih prireditvah kar trlo gledalcev. Navzoči so bili ministri in generali, zastopniki državnih uradov, narodni poslanci, župani in še razne vidne osebnosti. Kasneje so se začeli odmikati tudi tisti, ki so s simpatijami spremljali to mladinsko gibanje, ker so se prve live vršile preveč po enem kopitu z istimi tekmovalci in prireditelji.

Da se zopet vzbudi zanimanje široke javnosti za smučarske prireditve, je bilo treba opustiti stara izhajena pota in si začetiti nove smeri v našem zimskosportnem življenju. Gorenjska zimskosportna podzveza se je z vso vno mo vrgla na pridobivanje in vzgojo dorasajočih mladine. Danes je v gorenjskih zimskosportnih klubih včlanjena toliko mladine kakor še nikoli. Mladinske vrste so močno osvežile člene vrste in bodo kmalu stopile na mesta dolgoletnih prvakov.

Ligaši na startu

Jutri ob 15.15 prijateljska nogometna tekma ŽAK (Subotica) : SK Ljubljana

Pred startom v državno prvenstvo želi vodstvo našega vodilnega kluba še enkrat pregledati svoje vrste in morda v zadnjem hipu izmenjati kar je slabega. Nekaj pomankljivosti smo videli že v prejšnjih tekmah. Vse razne spremembe pa želi tehn. referent preizkusiti že v nedejo. Tako smemo pričakovati, da bomo videli na startu moštvo, ki bo v boje odločilo o soledovanju slovenskega predstavnika v drž. prvenstvu. Sprico zadnjega neljubega poseta »izpod neba«, je bilo treba očistiti igrišče snega, kar so storili v pretečni meri navdušeni kibici. Pa vendar bo teren še dovolj težak in zelo prikladen za kondicijski trening.

Zanimiv gost je ta subotški ŽAK. O tem »skrivnostnem« moštvo je pri nas malo znano. Vemo le, da igrajo tipičen kombinacijski nogomet kratkih pasov, ki rezultira iz zastojavaj maščarskih in rumunskih klubov v Subotici. Pri tem načinu igre je sicer več prednosti na strani domačih, ki nam po lajajo nogomet čisto drugače in s pomočjo svoje telesne premoči! Ker se zmerom iz dveh različnih načinov igre izčini zanimiva borba, zato smemo upati, da bomo tudi v nedejo pri startu subotškega podzveznega prvaka najbrže pričetovali zanimivi in napeti tekmi. To erčanje ima pa svojo priljubljenost tudi v tem, da želi ŽAK dokazati, da spada med našo elito v ligo. Želimo, da bi potekla igra mirno in fair.

Vabimo naše nogometno občinstvo, naj pride na tekmo v čim večjem številu ter izreče svoje mnenje, za katero ima vodstvo vedno odprta ušesa. Vse to pa zato, da 6. marca ne bo nepotrebnega razburjanja in zalivanja. Kajti le to kar bomo ustvarili s skupnimi moči bo rodilo dobre uspehe!

Še enkrat: hokey na ledu

Drvi ob 20. in jutri ob 9. bodo igrali Karlovčani

Hokeyjska sekcija SK Hrije je povabila na dvodnevno gostovanje moštvo KSU iz Karlovca, ki je nekod pred tremi leti igralo z Hrijo neodločeno 2 : 2 in je pozneje večkrat ponosno kazalo na te rezultate. Sedaj se je belo-zelenim ponudila priložnost, da se bodo za ta izid revanžirali na domačih tleh.

KSU je poleg sisaške Slavije eno izmed hokeyjskih moštev onstran Sotle, ki se zdaj na tihem, zdaj na glas lasti neloj državne prava »iz Hrija«, čeprav se to tekmovalce nikoli ni bilo izvedeno in državnega prvaka v hokeyju na ledu pri nas sploh nimamo. Zato so Hrijski disalci po triletnem delu zelo radovedni glede tega nasprotnika in bodo gotovo pokazali vse svoje znanje, da zabrišejo vsako sled o onem davnem remisu!

V odmoru obeh tekem, ki bosta drvi ob 20. in jutri ob 9. dopolnje bo pokazal nekaj svoje umetnosti drsilec Thuma.

Prijete na zadnjo hokeyjsko tekmo v sezoni!

S P O R T

V Bohinju so začeli

Danes je prvi dan velikega praznika gorenjskih smučarjev

ki so že dosegli višek svojih uspehov in moči. Lepo je videti mlade 12 do 18 let stare smučarje s tako eleganco, samozvestjo in izznostjo smučajo po strmih gorskih pobočjih po katerih delajo zavoje kot ribe v vodi. Takki dečki so tudi na smučskih ekaklanih kakor doma. Brezhibno izvedeni po 30 — 40 metrov dolgi ekoki so med njimi že kar vsakdanji. To je velika dobra stran gorenjskih zimskosportnih organizacij katerih uspehi se bodo pokazali na velikem smučarskem izletu v Bohinju.

Da pritegne zanimanje tudi mednarodne športne javnosti, je GZSP povabila tudi tekmovalce iz Avstrije. S tem bodo smučarske prireditve v Bohinju dobile tudi mednarodni značaj. S takimi gostovanji se vrši največja propaganda za naše kraje.

Na sporedu je tudi cela vrsta zabavnih prireditev, tako da bodo prišli v Bohinju vsi borci, vsi prijatelji športa in narave in prijetno domače gorenjske zabave v polni meri na svojo račun.

Kakor nas obvešča GZSP, je start za današnje in jutrišnje tekme v okviru I. zleta gorenjskih smučarjev, dovoljen vsem tekmovalcem.

★

Motokikljöring na Bohinjskem jezeru odpovedan. Zaradi na novo zapadlega snega je izvelba za jutri v nedejo razpisane — motokikljöringa — v Bohinju nemogoča. Zato te prireditve, ki je bila tudi v izvedbi GZSP ne bo. — GZSP.

V nekaj vrstah

Na nogometnem polju bomo jutri imeli največji dogodek v Beogradu, in sicer drugi del finala za zimski pokal, v katerem nastopita Gradjanski in BSK. Kljub temu, da so Zagrebčani doma zmagali s 4 : 1, računajo optimisti v Beogradu, da bo njihov ljubljence ugnel izravnat naskok treh golov in bo morda le potrebno po lajšanje. Medtem je imel Gradjanski v Zagrebu neprijetno afero s svojim podzavezom, ki ga je do nadaljnjega suspendiral, in sicer zaradi dogovora za mednarodno tekmo na Dunaju v nedejo 27. t. m. Izjemen nastop mu je dovolil samo za jutrišnjo tekmo, kar on najbrže ne bo posebno bodrilno vplivalo na njegove igrance, tako da ni izključeno, da bo BSK nazaj na morda le zmagovalec v tem tekmovalcu. — Po en beograjski in zagrebški ligas (Jugoslavija in Hašk) bosta ta dan igrala prijateljsko tekmo v Zagrebu. Ljubljana pa bo imela, kakor beležimo na drugem mestu, v gostih subotški ŽAK.

Jugoslovanski zimsko-sportni savez je na zadnji seji eksekutivne izrekel vsem smučarjem Sokolom, ki so obenem člani JZS in so se nedavno udeležili tekem za slovensko sokolsko smučarsko prvenstvo v Tatrach, enoletno prepoved starta. S to prepovedjo bo prizadetih več naših znanih mednarodnih in sokolskih tekmovalcev, med njimi oha brata Klačnik, Lovro Zemva, Urban, Kavčič, Cvienčberger in še nekateri. Enake ukrepe bo JZSS izvel — čim bo imel zbrane vse podatke — tudi proti onim tekmovalcem, ki so se pred kratkim udeležili kot člani JZSS prireditve neke nove smučarske organizacije, ki ni vsa včlanjena v njem.

V Pragi so se zdaj začele polfinalne tekme za svetovno prvenstvo v hokeyju na ledu. V sredo so bili doseženi naslednji rezultati: Kanada : Nemčija 3 : 2, Češkoslovaška : Amerika 2 : 0, Švedska : Poljska 1 : 0, v četrtki so igrali: Anglija : Švedska 3 : 2, Švica : Amerika 1 : 0, Nemčija : Madžarska 1 : 0.

Nedeljske smučarske in skakalne tekme v Celju. Jutri se bo začel v Celju prvi del smučarskih tekem za mladinsko četvornjo kombinacijo. Ob pol 9. bo start pri restavraciji Stegu za tek na 5 km, ob 15. pa se bodo pričele skakalne tekme za mladino in seniorje na novi skakalnici SK Celja v Zagradu. Tekme so medkulne in štejejo obenem za mladinsko četvornjo kombinacijo. Celjane vabimo, da prisostvujejo popoldanskim skakalnim tekmam, ker so to prve tošnje v Celju in mogoče tudi edine, kajti vreme je zelo muhasto, zaradi česar je mogoče, da bo novi sneg kmalu skopnel.

SK Ljubljana. Postave moštev za nedeljske tekme so na običajnem mestu. Če bo vreme ugodno, bo igrala rezerva s Svobode. SK Marš. Zaradi tekme v Mladiko, naj bodo jutri točno ob 14. na igrišču Mladike vsi igralci I. moštva. Opremo prinesite s seboj. Načelnik.

HSK Sparta (Zagreb) : SK Celja. Na Glavici v Celju se bo pričela jutri ob 15. prija-

teljska nogometna tekma med prvakov zagrebškega prvaka razreda HSK Sparto, in SK Celjem. Ker je Sparta, ki jo trenira bivši znani vratar ljubljanske Hrije Mihelič, v zelo dobri formi in goji lep in učinkovit nogomet, bo tekma gotovo mučila športni užitek.

Smučski izlet Zvezze za tujski promet na Kurešček bo jutri s odhodom iz Ljubljane ob 6. jutraj. Vozil bo poseben avtobus. Prijevo do 16. v biljetarni »Putnika«.

Uspehi našega Aerokluba

Ljubljana, 18. februarja.

V društvenih prostorih v Kazini se je smoti vršil občni zbor Aerokluba, za katerega je vladalo med članstvom živo zanimanje in je bila zato udeležba posebno lepa. Namesto odsotnega predsednika Rada Hribarja je zborovanje vodil podpredsednik, načelnik finančnega oddelka banke uprave dr. Orel, na čigar predlog je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke Nj. Vis. knezu-namestniku, komandantu vojnega letalstva generalu Simonoviću, podpredsedniku osrednjega odbora inž. Sondernayerju in bivšemu podpredsedniku kluba generalu Nedeljkoviću. Zboru so prisostvovali tudi inž. Marković za osrednjo upravo, podpolkovnik Stojanović za komando divizije in mestni svetnik Andrejka.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal dr. Stane Rape, je razvidno, da je bilo delovanje kluba v preteklem letu v resnici plodno, saj je odbor uspel, da s skrbnim gospodarstvom reši organizacijo iz dolgov prejšnjih let. Lani je klub priredil štiri lepo uspele mitinge in organiziral 14 izletov ljubljanskih in drugih šol na letališče. Mitingov se je udeležilo v celem okrog 24.000 ljudi, a propagandnih poletov s pasazirji je bilo 1311. Motorna pilotska šola, ki je bila lani še neoficielna, je imela 9 gojencev, a za izpit se jih je prijavilo pet in vsi so z odličnim ali prav dobrim uspehom končali tečaj. Prireditve motorne in brezmotorne sekcije so vrle tako lepe dohodke, da je odbor v celoti odplačal dolg, ki je presegal 96.000 din, in je ob zaključku leta še ostalo v blagajni 23.000 din čistega prebitka.

Sekcija za brezmotorno letenje je imela v programu, zgradi štiri »Zöglinge« in štiri »INKA« pod pogojem, da bo odmerjena subvencija izplačana v naprej. Ker se to ni zgodilo, je izvedba načrta izostala, izostati pa je moralo še nekaj drugih važnih del. Določenih je bilo 115 izpitov za Bloke, a so jih morali reducirati na 47, ki so se jim pridružili še 4 izpiti sekcije v Stični. Edini razveseljav dogodek v zvezi z brezmotorim letenjem je nakup zemljišča za pilotsko šolo na Blokah. Prav tako je podmladku kot novi sekciji uspel, da je ustvaril temeljne pogoje svojega dela.

Podrobno poročilo o delovanju motorne sekcije je prav tako podal šef letenja dr. Rape. S klubskimi letali je bilo lani opravljenih 3066 poletov v 432 urah 56 minut, v motorni pilotski šoli pa 1263 poletov v 113 urah 43 minut. Jadralna sekcija je že v začetku sezone ostala brez načelnika, ker inž. dr. Kuželj dela ni mogel več prevzeti, namestnika pa mu klub ni mogel najti. Skupna jadralna pilotska šola na Blokah je dala 28 pilotov v skupini A, 28 v skupini B, 1 v skupini zvanici C in 2 za letenje v zapregi.

V smislu pravil se vsako leto voli četrtina odbornikov, katerih mesta se izprazni po zvebu. Letos je bilo zberanje odveč, ker je vrsta najbolj zaslužnih sodelavcev, predsednik Hribar, dr. Rape, inž. dr. Kuželj, z njimi pa še blagajnik Brandstetter in odbornik Uškar zaradi ponavljajočih se nastopov nekaterih mlajših, manj izkušnih, toda ambicioznih ljudi odločila svoja mesta. Poleg tega je med letom umrl podpredsednik tovarnar Zaloker, podpredsednik general Nedeljković pa je odšel v Beograd. V novem odboru so dr. Orel, inž. Bloudek, prof. Osana, Stanko Pelan, podpolkovnik Stojanović, mestni svetnik Andrejka, zastopnik banke uprave prof. Ovsenek, učitelj Ambrožič iz Stične, akademik Skulji, Starič, Kopeciki, Kobilica, univ. prof. inž. dr. Hrovat in Okroglič.

Mladina in zdravje

Ljubljana, 18. februarja.

Poročilo, ki ga je pravkar objavila mestna šolska poliklinika, nam kaže značilno sliko o bodnem socialnem in higienem stanju, v katerem živi množica našega šolskega naraščaja. Na polikliniki se zdravijo vsi nepremožni otroci in brezplačno dob utudi potrebna zdravila, če se izkažejo z ubožnim listkom mestnega socialno-političnega oddelka. Na žalost pa poliklinika še zmerom nima svojega specialista za očesne bolezni ter bolezi grla, nosu in ušes, ki so med našo revnejšo mladino prav pogoste. Živo se čuti potreba, da bi se pri zdravljenju decle pojem ubožnosti razširili in da bi se morda zdravila tudi otrokom onih staršev, ki niso v kartoteki socialno-političnega oddelka, pa vendar ne zmorejo stroškov za zdravnika in lekarno. Tako naj bi bili deležni brezplačnega zdravljenja tudi otroci nižjih uslužbencev in siromašnih zasebnikov a velikimi družinami.

Lani je mestna šolska poliklinika izvršila 2704 sistematične zdravniške preglede šolske dece (1034 dečkov in 1670 deklic), kontrolnih pregledov pa 2478 (1530 dečkov in 948 deklic). Zanimiva je slika glavnih hnapek v zdravstvenem razvoju pregledane mladine, ki jo povzemamo v odstotkih: defektno zobovje 60, zatekie žleze 45, pomankljivost telesne čistote 37, povečanje žrelnice in nebnice 36, bolezni okostja 28, povečanje ščitne žleze 23, napake v nosu, ustih in ušesih 25, motnje pljuč 23, napake vida 12, napake hrbtnice 11. Pogoste so še motnje srca (6), kožne bolezni (5) in bolezni oči (2). Ti podatki kažejo, da je predvsem potrebna borba proti telesni nečistoči, ki se opaža v veliki meri zlasti na šolah v bližini zastajalnih naselij na periferiji. Velik odstotek defektnega zobovja med šolsko dečo kaže po ustanovitvi lastnega zobnega ambulatozija, pogoste napake na okostju in hrbtnici pa opozarjajo na potrebo šolske ortopedike talovadnice.

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

V senci topolov je bila tema gostejša, kakor vso noč v puščavi. Kladara sama je bila črna gmota, v kateri ni mogel razločiti ne oken ne vrat, dokler ni prijahal tik do nje. Po naključju je bil ravno pred oknom, ko je zadržal konja. Bilo je na stečaj odprto, in Julian Hawk se je naglil s sedla, pomolil glavo noter in zaklical:

»Alo! Kdo je tu?«

Bolje bi bilo, da bi bil mislil na Cobbovo svarilo in previdno zbudil starega Sama, kajti odgovoril mu je divji, presunljiv vzrič in zamolkli tlesk bosih podplatov ob gola tla. Hawk je komaj še za časa umaknil glavo iz okenskega okvira. Z grozom, kakor da bi sprožil top, je udaril strel iz šibrovke skozi okno, prav tja, kjer so bile pol sekunde prej glava in ramena Juliana Hawka. Ta je zasidil konju ostroge v bok in v polkrogu odskočil za vogal, preden je nategnil vajeti in nejevoljno vzdihnil:

»Prekleti tepec! Kaj pa je to?«

Toliko časa ni bilo slišati odgovora, da se je Hawk že vprašal, ali se ni stavec v razburjenju sam ranil s puško. Nazadnje je zatikval tenek, boječ glas:

»Kdo ste prav za prav?«

»Tujec na poti. Sporočilo imam od vašega tovariša Cobba.«

Spet je bilo nekaj časa tiho, in spet je nazadnje zapisal tisti obotavljajoči se, boječ glas:

»Zal mi je, tuji mož, a imam sem preklancano hude sanje: bil sem v kanju, s puško v vsaki roki in z nožem med zobmi, oni drugi, kakih dvajset jih je utegnili biti, pa meni nasproti. Dvema ali trem sem takoj porinil nož med rebra — sveti Peter, kako jim je lila kri! — Nato sem pograbil risanico —«

»Čisto navadna šibrovka je bila«, je Hawk zagodrnjal. »Well, upam, da se vam ne sanja zmerem tako živo. Vsekako ne bi rad prenočeval z vami v isti sobi.«

»Takšno zoprno navado imam«, je v zadregi odvrnil stari Sam. »Kaj je z Johnom? A dajte, stopite noter! Takoj prižgem luč in pristavim kavo. Saj že tako diši po razsvitu.«

»Ali ste zdaj res povsem zbujeni?«

Stari Sam se je zahihital.

»Le naprej, tujec! Stopite s konja, privežite ga k topolu in pridite noter! Tu se lahko čutite varnega kakor v cerkvi, posebno ker sem prejle v razburjenju sprožil obe cevi hkratu in vam zdaj obljubim, da jih ne nabijem več, dokler boste tu. Rad bi le že vedel, kaj je z Johnom.«

Ko je tako govoril, je Hawk slišal drsanje njegovih bosih nog in nazadnje tudi videl, kako se je posvetila sveča, Hawk je obrnil konja k vratom, ki mu jih je izdajala svetloba, uhajajoča

skozi reže, ter skočil na tla. Vrata niso bila zaklenjena. Stopil je v hišo in strmел nad čudno vnanostjo starega Sama.

Klicar kake sejemske razstavnice bi ga bil hvallil, da je največji in najzilevši človek, ki si ga je moči misliti. A to se je samo zdelo, ker je bil Sam čudovito suh, kakor pravi okostnjak, in mu je moral človek zaradi tega prisoditi vsaj dve pedi več, kot jih je v resnici imel, plešast in brezbrad vse do velikanskih belih brkov, ki so mu v obliki podkve viseli okoli ust. Imel je neenake oči; eno zrklo je bilo večje in bolj okroglo od drugega in svetleje sinje barve. Obe sta bili videti stekleni. Nehote se ti je zdelo, da mora biti eno oko stekleno, čeprav nisi videl, katero, zakaj obe sta bili podobni cenenim ponaredek, kakršne lahko po pošti naročiš iz trgovine.

Stari Sam je bil oblečen v nočno srajco, ki ji ne bi bilo škodilo, če bi jo bil korenito opral; segala mu je do srede dolgi, tankih beder in neprisiljena izročala mršave meče in velika, ploska, košena stopala radovednosti tujčevih oči. V roki je držal steklenko, ki ji je tičala v grlu goreča sveča. Plapolajoči svet je pomikal njegovo postavo neposredno v ospredje ter obračal vso pozornost na njegove razgaljene draži. Hawka je vsa smešna prikazen čudno spominjala kipa Svodobe v new-yorskem pristanišču.

»Kakor sem rekel, žal mi je, da bi vas bil skoraj raztrgal s svojimi šibrami«, je s klavnim, malone jokavim glasom dejal stari Sam.

»Tudi meni je žal, da sem vas zbudil iz lepih

sanj«, je rekel Hawk, ki ni hotel biti manj vlijuden od njega.

»Nikar več ne govoriva o tem.« Stari Sam je vzdihnil. »Ne vi ne jaz nisva imela slabega namer. Zdej, ko sva bot, bodiva prijatelja. Povejte mi tisto reč o Johnu! Ne, počakajte še malo, da zakurim in se oblečem.«

Postavil je svečo in vrget v žerjavico nekaj suhih vej, toaletto pa opravil kar na hitro roko. Kakor bi trenil, je skočil v obledele hlače iz višnjeve kotenine, nataknil vegaste čevlje, se z večjo roko iznebil nočne srajce, ki jo je urno vrget čez strešni tram, ter oblekel enako nesnažno dnevno srajco. Nato si je okrasil nos z naočniki v jeklenem okviru, si poveznil raztrgan slammik na glavo in obstal pred gostom, pripravljen na vse, kar je utegnil prinesiti dan.

»Vidite«, je otožno izpregovoril, »John je sicer moj tovariš, in moje sveto načelo je, da o tovarišu ne zinem žal besede, a kar je res, je vendarle res: John je velika neroda. Niti za trenutke ga ne smem spustiti izpred oči, ne da bi napravil kako neumnost. Menda se ni oženil, mrcina?«

»O tem nič ne vem.« je odvrnil Hawk. »Nekoga je sicer imel pri sebi, vendar nisem mogel razločiti, ali je mož ali ženska. Trdil je, da je potnik, ki ga prevaža —«

»Potnik? Nismislil! Nočem ga žaliti, a sveta resnica je, da laže, kakor pes teče Potnik, a? Torej, če se je stari norec res oženil — well, tovarišu človek marsikaj izpregleda, a vsaka reč ima meje. In John, ta bebec, hodi zmerom tik ob mejli.«

MALI OGLASI

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na Kurešček
voz avtobusa v nedeljo dne 20. t. m. ob pol 7. zjutraj izpred Mestnega doma. Prijave telefon—36-98. 3350-18

Službo dobi

Beseda 1 din. davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 20 din

Državni uradnik

upokojenec, vesten, verziran v računskih in knjižniških poslih se sprejme. Ponudbe pod šifro »Zora« na ogl. odd. Jutra. 3305-1

Absoluta

trg. akademije mislilca, z znanjem državnih sezikov in nemščine ter slovenske in nemške stenografije sprejme veliko industrijsko podjetje na Gorah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Industrija«. 3398-1

Trgovskega

uradnika po možnosti z nekaj prakse, solidnega, poštenega, pridnega, skromnega ne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Majša«. 3350-1

Službo išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kontoristinja

absolutna trgovskega tečaja, zna stenoepis in stenografijo, 18 letna, zdrava, simpatična, neoporečnega vedenja, dobrih ljubljanskih bivajočih starih, lepo prosi primerne zaposlitve v trgovini, pisarni ali kakem drugem podjetju. Ponudbe prositi pod šifro »Skromen zaslužek« na ogl. odd. Jutra. 3334-2

Zasluzek

Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsako prepisovanje

na stroji prevzamam na dom. Naslov pustiti v ogl. odd. Jutra. 3308-3

Prodaj

Din za šifro ali dajanje Beseda 1 Din. davek 3 naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Wertheim

blagajno dobro ohranjeno prod. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3373-6

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČE

Toda psi so jeli le še bolj besneti in so dobili celo pomoč! Joj, v kakšni stiski sta bila naša prijatelja! Da, kmalu jo je tudi Janko izkupil z lajno, da se je kar po tleh zavalil.

24

»Kdo ste prav za prav?«

»Tujec na poti. Sporočilo imam od vašega tovariša Cobba.«

Spet je bilo nekaj časa tiho, in spet je nazadnje zapisal tisti obotavljajoči se, boječ glas:

»Zal mi je, tuji mož, a imam sem preklancano hude sanje: bil sem v kanju, s puško v vsaki roki in z nožem med zobmi, oni drugi, kakih dvajset jih je utegnili biti, pa meni nasproti. Dvema ali trem sem takoj porinil nož med rebra — sveti Peter, kako jim je lila kri! — Nato sem pograbil risanico —«

»Čisto navadna šibrovka je bila«, je Hawk zagodrnjal. »Well, upam, da se vam ne sanja zmerem tako živo. Vsekako ne bi rad prenočeval z vami v isti sobi.«

»Takšno zoprno navado imam«, je v zadregi odvrnil stari Sam. »Kaj je z Johnom? A dajte, stopite noter! Takoj prižgem luč in pristavim kavo. Saj že tako diši po razsvitu.«

»Ali ste zdaj res povsem zbujeni?«

Stari Sam se je zahihital.

»Le naprej, tujec! Stopite s konja, privežite ga k topolu in pridite noter! Tu se lahko čutite varnega kakor v cerkvi, posebno ker sem prejle v razburjenju sprožil obe cevi hkratu in vam zdaj obljubim, da jih ne nabijem več, dokler boste tu. Rad bi le že vedel, kaj je z Johnom.«

Ko je tako govoril, je Hawk slišal drsanje njegovih bosih nog in nazadnje tudi videl, kako se je posvetila sveča, Hawk je obrnil konja k vratom, ki mu jih je izdajala svetloba, uhajajoča

INSERIRAJ V »JUTRO«

Tisoče zahval prejema »MORANA«

Težke in poltežke KONJE

za delo z garancijo, dobavlja pod ugodnimi pogoji

E. VAJDA — ČAKOVEC
Medjimurje
telefon 59, 60, 33.

Večje količine stalno na razpolago v lastnih stajah.

Vsak Jutrov naročnik je v slučaju smrtné nezgode zavarovan za 10.000 dinarjev

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

INSERIRAJ V »JUTRO«

Iz Ptuj

— Rojstvo in smrt v ptujskem okraju. Lani je bilo 613 porok, rodilo se je 1825 otrok, od tega 44 mrtvorojenih; nezakonskih pa je bilo 243. Umrla je 1154 oseb, od tega je bilo 45 nasilnih smrti, 34 nesreč, 19 samomorov in 12 ubojev. Število rojstev je v primeri z lanskim letom nazadovolno, vendar je tudi število smrtnih primerov manjše.

— Koliko pokadimo in popušimo. V preteklem letu je po statistiki velikoprodajca tobačka v Ptuj 50 v zrak za 5,322.684 din tobačka, za 95.887 din cigaretnega papirja, vžgalic pa za 603.800 din. Vina so potobile gostilne na območju ptujske finančne kontrole 2.347 hl, vinotoči v teku treh mesecev 123 hl, točileci, ki so proizlajali vino po 5 litrov, so iztočili 120 hl. Skupno se je iztočilo nekaj nad 2.500 hl vina, 597 hl piva in 57 hl žganja, likerja in konjaka.

— Požar na deželi. Na viničarji Mihaela Petroviča v Sedlašku je nastal požar. Ker je bila viničarja s slamo krita, je vsa stavba kmalu pogorela do tal. Družina viničarja Stefana Gajzarija si je komaj rešila življenje in pogorelo ji je vse imetje, vredno okrog 2.000 din. dočim ceni lastnik Petrovič škodo na 25.000 din.

TAKOJ

Upnik: »Nezaslišano! Vaša služkinja me je pustila čakati debelo uro!«
Dolžnik: »Erna, kaj pa ste mislili? Ali vam nisem rekel, da vrzite gospoda t a k o j čez prag?«

Kavarna in

restavracija

»CITY« v Zagrebu

se prodaja ali da v zakup radi preobremenjenosti lastnika z drugim posli. — Interesanti naj se javijo: HALLA, ZAGREB — Jurisčeva ulica 18/L.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 19. ob 15. Sneguljica. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol.
Nedelja, 20. ob 15. Šimkovi. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol. Ob 20. Rdeča roža. Izven. Znizane cene.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 19. Manon Gostuje ga. Zlata Gungjenac. Izven. Znizane cene od 80 din navzdol.
Nedelja, 20. ob 15. Navihanka. Izven. Globoko znizane cene od 24 din navzdol. Ob 20. Helteja. Izven. Znizane cene od 30 din navzdol.

Gospa Zlata Gungjenac-Gavellorova gostuje dr. v Masnetovi operi »Manon«. Njena kreacija za vloze je odlična in skoro si ne moremo misliti boljše Manon, kakor je zopas Gungjenac. V tej vlozi je žela na našem odru velike uspehe.

Mozartova opera »Don Juan« se uprizar v torek ob priliki proslave 25-letnice umetniškega delovanja opernega ravnatelja g. Mirka Poliča. »Don Juan« velja kot opera izredne lepote in moči. Mozart je prišel leta 1887 v Prago, kjer je doživel njegova »Figarova svatba« ogorčen uspeh. Mojster je sklenil, da napiše za Prago novo delo, ki naj prekaša vse njegove prejšnje opere. Julija 1787 je napisal partituro in ko so hoteli meseca septembra opero uprizoriti, je manjkala uvertira in valik del drugega dejanja. Pripovedujejo, da je nato Mozart opero končal dan pred premiero konec novembra istega leta. Prvih pet predstav »Don Juan« v Pragi je vodil Mozart in imel nepopisen uspeh. Vstopnice so na razpolago pri dnevnih blagajni in operi.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 19. t. m.: »Njena velika ljubezen«.
Nedelja, 20. t. m.: »Njena velika ljubezen«
MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 19. Revizor. Zadnjič. Globoko znizane cene.
Nedelja, 20. februarja: Ob 15. uri: Šimkovi. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri: Velika Puntarja. Krstna predstava. Premijerski abonma

RADIO

Sobota 19. februarja

Ljubljana 12: Pester spored s plošč. — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Akademski pevski kvintet. — 14: Poročila. — 17: Za delopust igra Radijski orkester. — 17:40: Skrb za delavstvo v državih (dr. Jure Adlešič). — 18: Za zabavo in za ples (plošče). — 18:40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Pregled sporeda. — 20: O zun. politiki (dr. A. Kuhar). — 20:30: Pavilna. — pester večer. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za vesel konec igra Radijski orkester.

Nedelja, 20. februarja

Ljubljana 13: Orglice in harmonika (gg. F. Petan in Avgust Stanko), vmes plošča. — 9: Napovedi, poročila. — 9:15: Za boljše voljo (plošče). — 9:45: Verski govor (g. Jože Janodice). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepava. — 12:30: Slovenske orkestralne skladbe (Radijski orkester). — 13: Napovedi, obvestila. — 13:20: Plošče po željah. — 16: Koncert Radijskega orkestra. — 17: Kmet. ura: Za uspeh v živino-reji: Povečajte in izboljšajte pridelek krme! (inž. Absec). — 17:30: Zenitovanje iz spodnjega Stajerja. Sestavi Anton Batan, sodelujejo domačini iz okolice Hrastnika. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Plošče. — 20: Vodopivčev večer. Sodelujejo: ga. Draga Sokova, gđc. Vida Rudolfova, Akademski pevski kvintet, dr. Fr. Kimovec in Radijski orkester. — 21:30: Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Lahkih nog naokrog (plošče).

Beograd 17: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Narodne pesmi z orkestrom. — 22:15: Ples. — Zagreb 16:40: Plošča. — 20: Tamburaški zbor. — 20:30: Recitacije in lahka glasba. — 22:20: Ples. — Praga 19:40: Karneval v operi. — 21:05: Orkestralni in violinski koncert. — 22:25: Ples. — Varšava 19:35: Plošče. — 21:15: Vselej prizori. — 22: Komorna glasba. — 22:30: Ples. — Dunaj 11:45: Orkestralni koncert. — 12:55: Skladbe po željah. — 15:30: Godalni kvartet. — 16:45: Plesna muzika. — 19:30: Arije in pesmi. — 20: Dunajski večer. — 21:30: Umatniške plošče. — 22:35: Plesni orkester. — 23: Nadaljevanje plesa. — Berlin 19:35: Lahka glasba. — 20: Plesni večer. — 22:30: Lahka glasba. — München 19:10: Pfitznerova opera »Lorelei«. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — Stuttgart 19:15: Izvajanje Straussove opere »Nepotice«. — 22:30: Lahka godba in ples. — 24: Koncert Hindlova glasba.

Dotrpela je v 87. letu starosti naša ljubljena mamica, stara mamica, teta in tašča, gospa

OLGA PETERNEL

roj. LACHAINAR

NADUCITELJEVA VDOVA.

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo 20. februarja 1933. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rožna ulica št. 9, na pokopališču pri Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 18. februarja 1933.

ZALUJOČE RODBINE:

Dr. PETERNEL, MARN, ŠKERL